

Horizon-TAAL

ESPERANTO IN VLAANDEREN

Jaargang 46 – nummer 270

november-december 2014

www.esperanto.be

Met steun van het Vlaamse Gewest

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.,
46ste jaargang
Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.
Overname van artikelen is vrij op voorwaarde dat de bron wordt vermeld en een exemplaar aan de redactie wordt gestuurd

Redactie en administratie:

Vlaamse Esperantobond v.z.w.
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen
tel.: 03 234 34 00 fax: 03 233 54 33
Epost: horizon.taal#esperanto.be
Webstek: <http://www.esperanto.be/fel/nl>

Abonnementen: 25,00 EURO

Rekeningen:

t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen:
KBC: IBAN BE31 4025 5105 3155, BIC: KREDBEBB en
post: IBAN BE66 0000 2653 3843, BIC BPOTBEB1

Redactie:

Pieter Jan Doumen, opmaak tijdschrift Jakvo Schram

Medewerkers:

Lode Van de Velde, Petro De Smedt, Ivo Durwael, Agnes Geelen, Paul Peeraerts, Roland Rotsaert, André Ruyschaert, Emiel Van Damme, Kris Panis, e.a.

Verantwoordelijke uitgever:

Pieter Jan Doumen, Flandra Esperanto-Ligo, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen, Belgio

Advertentietarieven: (alle prijzen zijn in euro)

* Inlassing van 3x - 6x dezelfde advertentie van een door u drukklaar geleverd exemplaar

	1-malig	3-malig*	6-malig*
formaat 1/1:	257	625	1000
formaat 1/2:	150	375	600
formaat 1/3:	110	275	440
formaat 1/4:	80	200	320
formaat 1/6:	55	140	220
formaat 1/12:	30	75	120

Op deze tarieven geldt het BTW -tarief van 21%
Kleurtoeslag bedraagt € 125 per kleur en per inlassing

TEN GELEIDE...

Geachte Lezers en Lezeressen,

In dit 270-ste nummer van Horizon.taal vindt u een oproep om lid te worden van de UEA, een wereldwijde vereniging van esperantisten, een vereniging die voor alle mensen openstaat, welke ook hun ras, nationaliteit, godsdienst of ideologie is, maar die zich verbonden voelen door eenzelfde ideaal: alle mensen zijn gelijk en alle volkeren hebben recht op een gelijke en rechtvaardige behandeling. Esperanto streeft naar een verbetering van de relaties onder alle mensen en volkeren, in de eerste plaats door een vrij eenvoudige, gemeenschappelijke taal, die het mogelijk maakt op gelijke voet te spreken met mensen van alle landen.

Als u Esperanto hebt geleerd, maar (nog) geen lid bent van de UEA, wil ik u erop wijzen dat u als individu alleen nauwelijks impact hebt op het wereldgebeuren en dat uw taalkennis van weinig nut is. Een wereldwijde vereniging heeft invloed. Hoe meer leden zij heeft, hoe groter haar invloed is en hoe krachtiger haar stem in de wereld klinkt. Het is zoals met de macht van de vakbonden: samen sterk! – al strijden wij, esperantisten, voor een ander doel.

Daarom wil ik hiermee een oproep doen aan al diegenen die Esperanto hebben geleerd, om niet langs de kant te blijven staan, maar lid te worden van de UEA, opdat zij naar behoren haar taak kan vervullen.

Pieter Jan Doumen,
hoofdredacteur

INHOUD

Ten geleide.....	3
Is het Engels een nieuw Esperanto (vervolg en slot)	4
La 26-a de julio estas la internacia Esperanto-festtago	5
Vreugde, maar ook woede na neen aan het Frans	6-7
Duits op de laatste plaats?	7-8
Nieuwe woorden in het Engels	8
La ombro de Léon Bérard ankoraŭ ĉiam ŝvebas super la ministerio de la nacia edukado	8-9
Centa UK de Esperanto en Lillo (Francio)	9
Lillo, urbo de la centa U.K. de Esperanto	9-10
Volk zonder taal	10-11-12
Word lid van de UEA!	12
Doe een gift aan FEL van 50 €, die je maar 12,50 € kost	13
Reaktualigo de <i>L' Esperanto au présent</i>	13
Verslag van de algemene vergadering van de Vlaamse Esperantobond (van 20 september 2014 van 14 tot 16 uur)	14-15-16
Ĉina kompanio serĉas esperantiston kiel kunlaboranton	16
La rezolucio de Montevideo 60-jara!	17
De droom van een Esperantostaat	18
La Erikejo festas kunveno	18
Clubprogramma's	19

IS HET ENGELS EEN NIEUW ESPERANTO? (VERVOLG EN SLOT)

Hoewel enkele jaren geleden nog totaal onbestaand, is dit soort bewustwording van de eigen identiteit en taal in opgang in vroegere Britse kolonies. In India is de Engelse taal het voornaamste doelwit geworden van de nationalistes, die het totaal willen bannen uit India. Enkele jaren geleden beloofde M. Mulayam Singh Yada, de toenmalige defensie-minister, dat hij en zijn medestanders niet zouden rusten vooraleer het Engels in hun land volledig geëlimineerd zou zijn. Op 15 mei 2000 publiceerde het Amerikaanse magazine "Newsweek" een artikel over de beslissing van de autoriteiten van de staat Bengalen om het Engels te devalueren tot een niet-officiële taal voor alle regeringsrapporten.

Op de Taiwanese conferentie wees iemand naar het Engels als een soort instrument tot modernisatie en economische vooruitgang. Ik reageerde hierop onmiddellijk met de vraag aan het publiek om een steekproef te nemen in de buurlanden op hun kennis van het Engels. «Wie denkt u,» vroeg ik, «scoort volgens u het best op Engelse testen in Zuidoost-Azië?» Natuurlijk staan de Filippijnen, wat dat betreft, ver boven de rest op dit gebied. Toch zijn de Filippijnen op economisch gebied een hopeloos geval. Nog zo'n stereotiep beeld dat we gemakkelijk kunnen ontcrachten.

Wij hebben ook af te rekenen met die andere waangedachte, die mensen die het Engels als tweede taal leren, doet denken dat ook zij, dankzij de nieuw verworven kennis van het Engels, de internationale organisaties zullen kunnen leiden in de geglobaliseerde nieuwe wereldorde. De waarheid is dat geen enkele internationale organisatie die het Engels als voertaal gebruikt, niet zonder controle door 'native English speakers' goed kan functioneren. Dat kan gemakkelijk geverifieerd worden, of het nu politieke, economische dan wel wetenschappelijke zaken betreft.

Het overwicht van het Frans in de 18e eeuw hielp Napoleons troepen een aantal landen te veroveren. Door het Frans kwam een gestage stroom op gang van enthousiaste medewerkers van de Franse heersers, die Napoleon over Europa verspreidde. Het was in die tijd de enige vreemde taal die Oostenrijkers, Britten, Pruisen en Russen deelden en vloeiend spraken op bijna moedertaalniveau, een situatie die nu te vergelijken is met het pidgin in Zuidoost-Azië, dat 'International English' wordt genoemd. De nederlaag en verdwijning van het Franse keizerrijk luidde de neergang van het Frans in Europa in. Het grootste deel van de Europese elite werd zich destijds in het Frans politiek bewust en begon zich ook in het Frans te ontdoen van de ketens van het Franse imperium.

Het Engels is voor de geest wat fastfood is voor de maag. Het voldoet aan de basisbehoeften, maar leidt niet

tot kritisch denken. Het is, hoe dan ook, zeer duidelijk dat de verspreiding van het Engels hand in hand gaat met het economische en politieke overwicht van de Verenigde Staten, de zogenaamde 'globalisatie'. Het is nu eenmaal een wet dat de sterkste cultuur de overhand krijgt.

Het geloof dat het Engels een neutrale taal is die kan helpen bij de internationale communicatie, is slechts een wensdenken. Zij die zich verzetten tegen de Amerikaanse internationale politiek, beseffen vaak niet dat ze hun tegenstrevers reeds ernstige economische schade kunnen toebrengen door het Engels in hun eigen land te verbieden. Voor zijn internationale handel is Irak onder Saddam Hoessein overgeschakeld naar de euro en een handvol andere munten om zijn onafhankelijkheid van de dollar te verminderen, maar het heeft het Engels als tweede taal niet aangetast.

Eender welke leerling die eerst door de in het Engels gevoerde Amerikaanse propaganda werd beïnvloed en die daarna in de realiteit ontwaakt, zou een geheel andere wereld ontdekken. In plaats van een Amerikaanse supermacht zou hij een failliet land zien, dat op een steeds maar groeiende schuldenberg neerkijkt. In plaats van een wetenschappelijke supermacht zou hij ingenieurs en onderzoekers vinden, van wie het niveau in wiskunde en basiswetenschappen niet te vergelijken is met dat van een kandidaat voor een wetenschappelijke graad in het hedendaagse Japan.

“ *Setting up the Monopoly of Knowledge* “

In mijn boek *Setting up the Monopoly of Knowledge* leverde ik onomstotelijke bewijzen voor het feit dat het wijdverspreide gebruik van het Engels op wetenschappelijk en technologisch gebied in landen waar het Engels niet de nationale taal is, resulteert in het plagiëren door Engelssprekende naties, in het bijzonder door de VS, van de beste wetenschappelijke verwezenlijkingen. Het Engels stelt Engelstalige landen zo in staat de geschiedenis van wetenschappelijke ontwikkelingen in zekere mate te herschrijven door de belangrijkste ontdekkingen en uitvindingen toe te schrijven aan 'native English speakers'. Om redenen die ik in dit boek nader toelichtte, dreigt ook de creativiteit in die landen op te drogen, en blijft het onderzoek beperkt tot die grenzen die meestal in de VS bepaald worden, waardoor niet-Amerikaanse onderzoekers niet aan bod komen.

Charles durand

La 26-a de julio estas la internacia Esperanto-festtago

La 26-an de julio 1887 aperis en la rusa la Unua Libro de D-ro L.L. Zamenhof pri la internacia lingvo Esperanto, kiu celas esti uzata nur por rilatoj inter homoj kiuj parolas malsamajn lingvojn. La neŭtrala lingvo Esperanto metas ĝiajn parolantojn sur la saman nivelon, tiel ke dum la interkomunikado neniu devas senti sin en malsupera pozicio. Tial Esperanto estas la sola vere justa solvo de la tutmonda lingvoproblemo.

Tial ni sugestas al ĉiuj Esperanto-parolantoj adopti kaj festi la 26-an de julio kiel internacia tago de la justa interkomunikado kaj sekve de justaj rilatoj inter etnoj, popoloj kaj kulturoj.

Justa interkomunikado estas situacio de komunikado inter homoj, en kiu ĉiuj havas la samajn rajtojn. Estas klare ke, se kelkaj homoj rajtas paroli en sia denaska lingvo, dum aliaj devas paroli fremdan lingvon, kiun ili plejofte ne bone regas, ne ekzistas tiu situacio de egaleco.

Per la elekto de unu aŭ pluraj naciaj lingvoj super la aliaj oni signalas la pli grandan gravecon de tiuj personoj, por kiuj la uzataj lingvoj estas iliaj gepatraj lingvoj. Tiu elekto fariĝas rimedo por ekskludi homojn de politiko, edukado, aliro al komercado kaj multaj aliaj aspektoj de la vivo. Ĝi fortigas la sociajn-ekonomiajn malegalecojn inter grupoj.

Ekzistas lingvaj rajtoj de la homoj, kaj ekzistas homaj rajtoj pri la lingvoj. Libereco de sinesprimado kaj uzado de iu lingvo estas nedisigeblaj. Spertoj en la tuta mondo montras, ke politiko de plurlingveco povas pliampleksigi ŝancojn por homoj en multaj manieroj. Sed tio, kion egaleca mondo bezonas, estas trilingva formulo, cetere rekomendita de Unesko, kiu donas publikan rekonon al la uzado de tri lingvoj : la gepatra, la landa aŭ regiona kaj internacia.

Gepatra lingvo. La homoj deziras kaj bezonas povi uzi sian gepatran lingvon, eĉ kiam tiu ĉi estas nek la landa aŭ regiona nek internacia lingvo.

Unu landa aŭ regiona lingvo. Lingvo de loka ligado faciligas la komunikadon inter malsamaj lingvogrupoj en lando aŭ regiono.

Unu internacia lingvo. En tiu ĉi epoko de tutmondiĝo, ĉiuj homoj devus esti kapablaj paroli neŭtralan internacian lingvon, kiu metas ĉiujn popolojn sur la saman nivelon, kiam temas pri internacia komunikado.

La landoj bezonas rekonon ĉiujn tri kiel oficialajn lingvojn aŭ almenaŭ rekonon iliajn uzadon kaj instruadon. Ekzistas multaj versioj de tiuj trilingvaj formuloj, depende de la lando. Dum estas eble kaj eĉ dezirinde, ke ŝtato restu 'neŭtrala' pri etneco kaj religio, tio ĉi ne estas ebla por lingvoj. La homoj en la mondo kaj la civitanaro en la unuopaj landoj bezonas komunan lingvon por antaŭenigi reciprokan interkompreniĝon kaj efikan komunikadon, sed samtempe rajtas utiligi sian gepatran lingvon.

La internacia lingvo Esperanto ofertas ilon neŭtralan por certigi la lingvajn homajn rajtojn je internacia nivelo. «El ĉiuj planlingvoj de la mondo Esperanto estas hodiaŭ la plej konata kaj la plej uzata. Laŭ mi ĝi alportos multajn avantaĝojn, se la homoj konsideros ĝin serioze... Esperanto bezonas malpli da lernotempo ol iu ajn 'natura' lingvo, ĉar ĝi estas regula kaj logika – ne havas esceptojn. Tamen, oni povas en Esperanto diri ĉion, kion oni volas, ĉar ĉiu povas facile krei novajn vortojn», laŭ la monde konata lingvistino D-ro Tove Skutnabb-Kangas. Ĝi, krome, malhelpas la hegemoniismon de la momente grandaj potencoj. Tiuj potencoj nuntempe estas la anglalingvaj landoj, kaj tial la angla iĝis tiel potenca tra la mondo. Sed kia estos la estonteco, post 50 jaroj? «Plifortigi la rajtojn de la parolantoj de ĉiuj lingvoj estas afero al kiu Esperanto signife kontribuas,» laŭ alia konata lingvisto, Robert Phillipson.

Estas tempo ĉesi sekvi la momentajn fortulojn, ni devas komenci starigi situacion de egaleco inter ĉiuj popoloj de la mondo. Esperanto estas ilo por atingi justan komunikadon.

Brian Barker

D-ro Tove Skutnabb-Kangas

VREUGDE, MAAR OOK WOEDE NA NEEN AAN HET FRANS

Sankt-Gallen. Als eerste kanton heeft Thurgau het vak Frans in de lagere school afgeschaft. In verscheidene kantons staan soortgelijke beslissingen op het getouw. «Nu worden wij uitgedaagd om te beletten dat een lichte afwijking het hele systeem uit zijn evenwicht brengt,» zegt Christoph Eymann, voorzitter van de Conferentie der Schooldirecteurs (EDK). «Met de mededeling van die beslissing zendt het kanton Thurgau een slecht signaal uit in Zwitserland,» zegt ook de hoge regeringsambtenaar van het kanton en voorzitter van het onderwijsdepartement Stefan Kölliker. «Als de kantons de wettelijke talenstrategie in Duitstalig Zwitserland niet voortzetten, dreigt er een ingreep van de federale overheid.»

In het kanton Sankt-Gallen zijn er wensen geuit die als doel hebben het Frans helemaal van de lagere school naar de middelbare te verschuiven. Dat kan echter alleen maar gebeuren door het opzeggen van het onderwijsconcordaat. Met een motie wil de partij SVP dit in november, volgens kantonraadslid Sandro Wasserfallen, bereiken. «Ik verheug mij over de beslissing van Thurgau, en ik hoop op een signaalwerking,» zegt hij. De beslissing van Grote Raad van Thurgau maakt Nathalie Meiner-Schneider, voorzitter van de leraressenconferentie van de kantonale gymnasia van Sankt-Gallen, woedend. «De afvoering van een vreemde taal zou alleen maar in uitzonderingsgevallen mogen gebeuren. En dat zou zowel voor het Engels als het Frans moeten gelden.»

Het kantonale leraars- en leraressenverbond van Sankt-Gallen noemt de beslissing van Thurgau voorbarig. Een gemeenschappelijke oplossing vinden voor alle Duitstalige Zwitserse kantons zou wenselijk zijn. (Ostschweiz)

Nadat het Frans in de lagere scholen van Thurgau werd afgeschaft, wil de opvoedingsdirectrice Monika Knill de nationale talenstrategie flexibiliseren.

Vraag: *Mevrouw Knill, Thurgau is het eerste kanton dat het vak Frans in de lagere scholen afvoert. Krijgt u nu problemen met uw collega's in de andere kantons?*

Antwoord: Ikzelf krijg geen problemen. Maar die beslissing is vanuit het standpunt van de nationale talenstrategie een stap achteruit. Dat kan men niet goedpraten. Tegelijk moeten wij de Grote Raad op zijn plicht wijzen: de jongeren zouden na het negende schooljaar even goed of beter Frans moeten spreken dan vandaag, omdat zij die taal in het secundair onderwijs intensiever moeten leren.

Vraag: *Doorslaggevend zou dan zijn wat de jongeren uiteindelijk kennen en niet wanneer zij de taal beginnen te leren. Kan daarvoor een meerderheid gevonden worden?*

Antwoord: Het zal erop aankomen wat in de andere kantons gebeurt. Als nog andere kantons autonoom de tweede vreemde taal naar de middelbare scholen verschuiven, verhoogt dat de druk om een flexibele oplossing te vinden.

Vraag: *Hoopt u dat nog andere kantons het Frans op de lagere scholen afschaffen?*

Antwoord: Neen. Maar ook de conferentie van de directeurs heeft ter kennis genomen dat in nog andere kantons stappen in die richting worden genomen. Algemeen moet men zich de vraag stellen hoe men een harmonisatie van het talenonderwijs kan realiseren. Aan de grondstelling mag niet geraakt worden: op het einde van het negende schooljaar moeten onze leerlingen het Frans in hun broekzak hebben.

Vraag: *Gaat u op de conferentie van de directeurs aansturen op een flexibilisatie van het vreemdetalenconcept?*

Antwoord: Ja, heel zeker. Het gaat erom om aan Franstalig Zwitserland te tonen dat ook zonder Frans op de lagere scholen de leerlingen van Thurgau op het einde van de negende klas minstens even goed Frans kennen als vandaag.

Vraag: *Tijdens een debat in de Grote Raad werd er gezegd dat een derde van de leerlingen na de eerste klas van het secundair Frans wegkiest. Is dat zo?*

Antwoord: De details van de voorschriften inzake verplichte en vrije vakken zijn mij minder bekend, maar leerlingen van het secundair onderwijs kunnen vanaf het tweede leerjaar Frans door een ander vak vervangen.

Vraag: *De afschaffing van het Frans op de lagere scholen gaat dus als gevolg hebben dat er in het secundair meer uren Frans gegeven zullen worden?*

Antwoord: Ik kan u enkel zeggen dat het aantal uren Frans in het secundair verhoogd zal worden. Anders klopt de rekening niet.

Vraag: *Is er dan in het secundair onderwijs genoeg ruimte voor bijkomende lessen?*

Antwoord: Dat zal de grote uitdaging zijn. Wij hebben al een goed geladen uurrooster. In ieder geval valt die verandering samen met de invoering van leerplan 21. Wij zullen het uurrooster dus sowieso moeten aanpassen. Hoe wij de bijkomende uren Frans daarin onderbrengen, zal met de kantonale aanvullingen van leerplan 21 overeengekomen moeten worden.

Vraag: *Het staat dus niet vast dat men in het secundair een ander vak moet afbouwen?*

Antwoord: Dat zou verhinderd moeten worden. Ik neem ook op de koop toe dat de verschuiving van de lagere school naar de middelbare meerkosten met zich brengt.

Vraag: *Kan het afschaffen van het Frans in de lagere school in overeenstemming gebracht worden met het Duitstalige leerplan 21, dat ook Frans voorziet op de lagere scholen?*

Antwoord: De kennis van de leerlingen die in het leerplan wordt vereist, zullen wij moeten verschuiven naar de vijfde en de zesde klas van het middelbaar. De doelkennis moet op het einde dezelfde blijven. (*Appenzellerland, 15.08.2014*)

DUITS OP DE LAATSTE PLAATS?

Het Engels wordt wereldwijd de belangrijkste taal, de lingua franca. Dat beïnvloedt ook de positie van het Duits in het onderwijs. Duits is ondertussen nog slechts zelden eerste taal. Dit thema stond in het middelpunt van de jaarvergadering 2014 van het verbond der Belgische germanisten en leraars Duits in Antwerpen. Ook een panel met een hoog gehalte met o.a. minister-president Karl-Heinz Lambertz (SP) discussieerde over heden en toekomst van het Duits in België en de wereld.

Karl-heinz lambertz

Ongeveer 50 germanisten en leraars Duits waren uit heel België naar Antwerpen gekomen om over de actuele situatie van het Duitsonderricht wereldwijd en in België van gedachten te wisselen. Gastvrouw was de Universiteit van Antwerpen. Twee experten inzake vreemdetalendidactiek en meertaligheid leidden het thema in: prof. dr. Nicole Marx van de Universiteit van Bremen en prof. dr. Rafael Berthele van de Universiteit van Freiburg (Zwitserland).

Dat het Engels als wereldwijde verkeerstaal onstuitbaar de leiding neemt, confronteert de leraars Duits in Rusland en Zuid-Amerika met nieuwe problemen: «Duits is ondertussen slechts in zeer zeldzame gevallen nog eerste vreemde taal. Vaak maken de leerlingen onverklaarbare

fouten, die van eerder geleerde vreemde talen, vooral van het Engels, afkomstig zijn. Dat vereist nieuwe onderwijsmethodes, die ook veel kansen inhouden: talen staan met elkaar in verbinding en beïnvloeden elkaar. Wie eenmaal een vreemde taal heeft geleerd, leert gemakkelijker een tweede. Het toverwoord heet 'netwerkleren'. Van 'school' komt men snel op 'Schule', 'école' of 'escuela' en omgekeerd.»

Rafael Berthele toont zich sceptisch: die 'explosietheorie' – men leert een vreemde taal en plots gaat de toegang tot andere talen open – is wetenschappelijk niet bewezen. Kennis van het Engels is wel nuttig voor aanvangers van het Duits, maar op een hoger niveau speelt zij geen rol meer. En dan werpt Berthele een nieuw argument in het debat: «Moet men werkelijk altijd een taal kunnen spreken? Het volstaat misschien als men ze verstaat.» In de Zwitserse bondsregering heeft het Italiaans in vergelijking met het Frans het hard te verduren. «Maar het zou misschien helpen als de afgevaardigden het Italiaans ten minste zouden verstaan!» Dat men ook veel Belgen passieve taalkennis onder de neus kan wrijven, zegt hij niet, maar wordt wel zo verstaan door het publiek.

Bij de aansluitende podiumdiscussie over het thema *Duits op de laatste plaats?* benadrukt ambassadeur dr. Eckart Cuntz het belang van het Duits in Europa. Voor meer dan 100 miljoen mensen is het Duits de officiële taal, nl. in Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Italië, Liechtenstein en België.

BGD-voorzitter dr. Achim Küpper mag aan het publiek het goede nieuws brengen dat het aantal leerlingen die Duits leren in de Vlaamse middelbare scholen, weer lichtjes is toegenomen. De vraag naar Duitsonderricht in de Zuid-Europese landen is werkelijk sprongsgewijs toegenomen is, bericht Angelika Schenk, onderwijsexperte aan het Goethe-Instituut in Brussel: «Talrijke jonge mensen willen in Duitsland gaan werken.»

Minister-president Karl-Heinz Lambertz bevestigt dat de kennis van het Duits van het grootste belang is voor mensen die carrière willen maken in de economie: Duitsland is Europa's sterkste handelsnatie. Hij heeft echter een persoonlijk probleem: «Het duurt vaak twee jaar eer ik voor mijn administratie een Duitstalige jurist heb gevonden. De academici die uit de Duitstalige Gemeenschap stammen, gaan graag naar Duitse ondernemingen.» Problemen om Duitstalige medewerkers te vinden, hebben ook diplomaten, zoals Ghislain d'Hoop, voorlopig benoemde Belgische ambassadeur in Berlijn. Een Vlaamse leraar Duits meldt duidelijk bedrukt vanuit het publiek dat zij in twee gymnasia nog slechts vijf uur Duits geeft. Veel jonge Belgen merken pas in hun beroepsleven dat zij Duits nodig hebben om vooruit te komen en nemen dan hun toevlucht tot privétaalscholen.

Een ander aspect brengt prins Ulrich von Liechtenstein, tweede secretaris van de ambassade van zijn land in Brussel, in de discussie. «Men zou in het onderricht van het Duits ook eens erop moeten wijzen dat Duitsland niet

alleen het land is van de Audi, de BMW en Siemens. De Duitse taal is cultureel van grote betekenis. Ze is mooi, precies en rijk aan facetten.» Instemmend geknik in de zaal. En dan richt hij zich tot Karl-Heinz Lambertz: «Meneer de Minister-President, ik benijd u: de Duitstalige Gemeenschap in België telt 77.000 inwoners, terwijl wij het moeten stellen met een bescheiden 37.000...» Lambertz glimlacht en knikt instemmend, het publiek gnuift.

Als besluit blijft de erkenning dat het Duits het hard heeft te verduren in België, Europa en de wereld. Dat zou kunnen veranderen als het Duits uit de schaduw van zijn bestaan als tertiaire taal bevrijd kon worden. Zou het dan voor de leerlingen niet eenvoudiger zijn eerst een grammaticaal complexe taal te leren zoals het Duits en pas nadien minder ingewikkelde talen zoals het Engels?

De theorie klopt. Maar ze zal ook in de Vlaamse en Franstalige Gemeenschappen van België, waar het Duits, indien überhaupt, sinds lang slechts nog de derde vreemde taal is, een droom blijven voor alle taalpedagogen. (Grenzecho, 13.04.2014)

Nieuwe woorden in het Engels

In een taal verschijnen voortdurend nieuwe woorden ten gevolge van nieuwe uitvindingen, ontdekkingen en andere nieuwe verschijnselen. Zo bestaat er nu in het Engels een woord, dat door de Engelse taalhoeders aanvaard werd, voor het urenlang bekijken van tv-series, namelijk 'binge-watch', wat men in het Nederlands zou kunnen vertalen als 'comakijken'. Het woord is erin geslaagd opgenomen te worden in de gezaghebbende Oxford Dictionary.

Side-boob = Zijboezem

Er bestaat nu ook een erkend woord voor het verschijnsel dat vrouwenborsten zijwaarts uit de knappe vrouwenkleding komen piepen. Dat is dan een geval van 'side-boob', dat in het Nederlands letterlijk als 'zijboezem' vertaald zou kunnen worden. Een geliefde afkorting uit de sociale netwerken werd eveneens bekroond met een opname in de Oxford Dictionary, namelijk 'yolo', kort voor 'you only live once', men leeft maar eenmaal. (Oxford Dictionary English)

La ombro de Léon Bérard ankoraŭ ĉiam ŝvebas super la ministerio de la Nacia Edukado

Léon Bérard estis de 1921 ĝis 1924 ministro de tio, kion oni nomis tiam la Publika Instruado. Plurfoje ministro pri Justico en la tri registaroj de Pierre Laval (1932, 1940 kaj 1944), kiu estis kondamnita kaj mortpafita en 1945 pro ŝtatperfido, li fariĝis ambasadoro de la reĝimo de Vichy, kiu kunlaboris kun la nazioj, kaj en Vatikano de 1940 ĝis 1944. La Franca Komitato de la Nacia Liberigo deklaris lin, fine de la milito, neelektebla pro lia subteno al marŝalo Pétain, unue kondamnita al morto kaj poste dumvive malliberigita pro ŝtatperfido.

Per cirkulero de la 3-a de junio 1922 Bérard malpermesis la uzon de klasĉambroj por la Esperanto-kursoj kaj fortege premis, por ke la lingvo ne estu akceptita dum debato, kiu okazis ĉe la Ligo de la Nacioj en Novjorko sekve de propono de dekkvar nacioj, el kiuj naŭ ekster Eŭropo, 'favore al la universala instruado de Esperanto en la lernejoj kiel internacia helplingvo'. En la posta jardeko, la 17-an de majo 1935, Bernhard Rust, ministro pri scienco kaj edukado de la Tria Regno en Germanio, dekretis saman tiel motivitan malpermeson: «La flegado de artefaritaj lingvoj kiel la lingvo Esperanto ne havos lokon en la nacisocialisma ŝtato.»

La raporto publikigita la 21-an de septembro 1922 fare de la Ligo de la nacioj substrekiis la konstatitajn avantaĝojn de la Esperanto-instruado en diversaj landoj. Ĝi estas legebla en la franca kaj angla. En la franca en http://vortareto.free.fr/argumentaire/sdn/sdn_index.htm kaj en la angla en <https://archive.org/details/esperantoasinter00leagrigh>.

Hodiaŭ, dum estas vasta rekuperado de la memoro de Jean Jaurès, politika gvidanto kaj pacifisto, murdita en 1914, estas ĝeneraligita kaj flegata la nescio pri Esperanto kaj la fakto ke, en 1907, Jaurès proponis en la Kongreso de la Socialista Internacio en Stutgarto ĝian uzon por la informoj disvastigataj fare de la brusela Oficejo de la Internacio. Hodiaŭ Esperanto estas unu el la lingvoj de Labourstart, la tutmonda reto de sindikata solidareco.

La nun reganta partio en Francio pluigas la nescion de Esperanto. Granda figuro de la socialismo en norda Francio, Guy Lengagne, esprimis sian malaprobos pri tiu sinteno dum internacia renkontiĝo okazinta en 2005 en Bulonjo-ĉe-Marco, la urbo kies urbestro li estis. Li ekŝiĝis el SFIO (Francio Sekcio de la Laborista Internacio), kiam ĝi regis Francion kaj engaĝis ĝin en la militon de Alĝerio.

Inteligenta demando de Bruno Leroux, prezidanto de la Socialista Grupo ĉe la Nacia Asembleo, farita la 22-an de julio 2014 al la ministro pri edukado, ricevis stereotipan respondon grandparte la saman, kiun donis la antaŭaj ministroj sen distingo de politika aparteno, kaj gurdante jam de jardekoj senkonsidere de la evoluo.

Estas fine pli facile kaj pli efike margenigi Esperanton

sen malpermesi ĝin, kiel faris la franca ŝtato en la epoko, kiam la franca kolonia imperio estis je sia apogeo, kaj poste la nazia reĝimo.

Henri Masson

Centa UK de Esperanto en Lillo (Francio)

Escepta estos la okazo festi la centan Universalan Kongreson de Esperanto de la 25-a de julio ĝis la 1-a de aŭgusto 2015 en la regiono, kie okazis la unua kongreso! En Lillo, bela ĉefurbo de norda Francio, proksima al la belga-franca limo, vi malkovros tute tipan arkitekturon, ŝatos konvenigan etoson kaj povos facile iri ĝis la proksima urbo Bulonjo-ĉe-Maró laŭ la paŝoj de D-ro L.L. Zamenhof.

La lilla kongreso oportune troviĝas proksime al la stacidomo kaj rande de la urbocentro. Tie vi ĝuos buntan, altkvalitan programon preparitan speciale por tiu elstara evento.

Francio estas monde famkonata pro siaj diversaj pejzaĝoj, sia interesa historio, sia riĉa kulturo kaj kuirarto. Dum viaj ekskursoj antaŭ, dum kaj post la kongreso vi spertos la kulturecon de la lando.

Lillo situas kerne de la triangulo Londono – Bruselo – Parizo. Ĝi troviĝas je 80 minutoj de Londono, je 36 minutoj de Bruselo, je 60 minutoj de Parizo kaj je 50 minutoj de la pariza flughaveno Roissy-CDG.

Norda Francio estas la plej juna regiono de la lando kaj unu el la plej dense loĝataj en Eŭropo. Pordo de Francio al norda Eŭropo, la regiono mirigas kaj mirindas.

Riĉa heredaĵo – Rigardante al la estonteco, Lillo tamen fiere konservas sian historion, tradiciojn kaj identecon. La urbon konkeris laŭvice la flandroj, la britoj, la nederlandanoj, la hispanoj kaj denove la francoj. Tiuj epokoj plu videblas en miriga arkitekturo kun diversaj influoj. Tiel en Lillo kunestas malnovo kaj novo. La riĉeco

de la diversepokaj stiloj donas evidentan ĉarmon al la urbo.

Ĝuu en Lillo kaj en Bulonjo-ĉe-Maró la internacian amikecan etoson de tiu historia regiono Esperantuja! Tie vi trovos spurojn de la unua kongreso.

Lillo estas urbo plej agrabla. Laŭ ĝiaj stratoj vi trovos luksajn butikojn kaj butikoplenajn piedstratojn, artogaleriojn kaj multkolorajn stratbazarojn... Karbonado, potjesvleesch (potetviando), fromaĝoj kaj tradiciaj bieroj : tiujn trezorojn vi frandu en centjaraj tavernoj aŭ plej modernaj restoracioj, kie la franca kuirarto kunigas lokajn tradiciojn kaj internaciajn receptojn.

Svarma kulturo – Kulturo grave rolas en Lillo, kiu enkalkulas 20 muzeojn. Goya, Delacroix kaj Rodin briligas la Belartan Muzeon, la duan plej ampleksan muzeon en Francio, post Louvre.

En la najbara urbo Roubaix naĝejo iĝis unu el la plej belaj muzeoj en Francio. La nova muzeo Louvre-Lens malfermiĝis en 2012 sine de mineja areo kaj jam ravis centmilojn da vizitantoj.

Sincero, gastigemo, festemo kaj bonetoso plene apartenas al la nordfrancia, lilla vivo.

Kongresperantoj por Belgio : Claude Glady, 1 rue du Culot, 5630 Cerfontaine, aŭ Flandra E-Ligo, Frankrijklei 140, 2000 Antverpeno.

Pli sciu pri la 100-a Universala Kongreso : www.uea.org/kongresoj - www.lille2015.fr.

Vizitu kaj ŝatu nin en Facebook ! « Lille2015 » !

Laŭ la unua bulteno de UEA

Lillo, urbo de la centa U.K. de Esperanto

La nord-franca urbo Lillo, kie okazos sekvantjare la UK, estas la ĉefurbo de la franca departemento Nord kaj de la regiono Nord-Pas-de-Calais. La evento okazos en la Granda Palaco de Lillo, kiu povas akcepti 5000 partoprenantojn kaj situas en la komerca kvartalo Euralille je nur kelkaj minutoj piede de la stacidomo kaj la centro.

Lillo situas proksime de la franca-belga limo je 25 km de la belga urbo Kortrejko, kie okazos la postkongreso. Kun la regiono Kortrejko-Muskrono, Lillo en la plej larĝa senco konsistigas tre dense enloĝatan regionon kun preskaŭ du milionoj da loĝantoj.

Ekde la mezepoko Lillo estis grava industria urbo (tekstilo). Ĝi havas gravan regionan funkcion kaj universitaton kun kvar kampusoj kaj entute 110.000 studentoj.

La urbo estis fondita kun la latina nomo *Ad Insulam*, en

insulo en la rivero Deŭlo, kiu estis tradukita en la malnovan francan kiel *à l'isle* (prononcu : a lil) kaj en la flandran lingvon kiel *ter ijssel* (prononcu: ter isel), kiuj donas en la moderna franca *à Lille*, kaj en la flandra *Rijsel*.

Ĉar la franca nomo multe similas al la latina vorto *lilium* (lilio), ekde 1199 oni vidas lilion sur la blazonŝildo de la urbo. La nomo Rijsel estas nuntempe uzata nur en Flandrio.

Lillo estis fondita en la 11-a jarcento de la flandra grafo Balduino V en insulo en la rivero Deŭle. Rijsel fariĝis la ĉefurbo de la suda parto de la grafejo Flandrio, kiu etendiĝis sur granda parto de nord-okcidenta Francio.

En 1297 la urbo estis konkerita de la franca armeo post akraj bataloj, dum kiuj la loĝantoj elsendis siajn porkojn por rompi la francan atakon.

Post la batalo apud Pevelenberg en 1304 Lillo fariĝis parto de Francio kun la resto de la pikarda Flandrio ĝis en 1369, kiam Filipo la Temerara, duko de Burgundio kaj grafo de Flandrio, ricevis la regionon kiel geedziĝan donacon de la franca reĝo.

En 1667 la urbo estis sieĝata kaj konkerita de la franca reĝo Ludoviko XIV. Post la Franca Revolucio de 1789 la urbo, kiu situis en la frontlinio, estis atakata de la aŭstroj, kiuj posedis la Sudajn Nederlandojn (la nunan Belgion). La sieĝo malsukcesis, kaj la franca generalo Dumouriez profitis de la okazo konkeri la Aŭstrajn Nederlandojn.

En la 19-a jarcento Lillo kaj la ĉirkaŭanta regiono spertis grandan kreskon de loĝantaro danke al la industriigo, precipe la tekstilindustrio, kiu altiris multajn enmigrintojn, precipe el Flandrio kaj Pollando.

Dum la Unua Mondmilito la urbo multe suferis pro la germanaj bombardoj. Granda parto de la urbo estis detruita de incendioj. La disfalo de la tekstilindustrio ĉirkaŭ 1927 kaŭzis grandan povrecon. Kiam post 1980 nova krizo en tekstil- kaj metalindustrio kaj la ĉeso de la karbindustrio en la departemento Nord kaŭzis enorman senlaborecon, la urbo elektis la servadindustrion. En 1962 la urbo havis ĉirkaŭ 241.000 loĝantojn. De 1962 ĝis 1982 tiu nombro malkreskis ĝis 168.000, sed ekde 2000 ĝi denove kreskas.

Lillo estas grava nodo de aŭtovojoj, akvovojoj kaj fervojoj, danke al kio la urbo jam ĉiam estis grava ekonomia centro. Nuntempe turismo ludas gravan rolon. 125 hoteloj ricevas la turistojn. En 2004 naŭ milionoj da turistoj vizitis la urbon, kaj 1,4 milionoj da turistoj tranoktis tie 2,4 milionfoje.

Vidindaĵoj: la komercĉambro kaj belfrido de la Placo Charles de Gaulle, kiu nun estas muzeo ; la neoklasika Operejo, ekuzata en 1924, kun salonego por 1000 spektantoj ; la urbodomo (*hôtel de ville*) kun belfrido kaj 100 metrojn alta turo de 400 ŝtupoj.

La kongreso estas unika okazo por novaj esperantistoj plibonigi sian parolkapablon de Esperanto kaj konatiĝi kun esperantistoj el la tuta mondo. (laŭ la interreto)

Volk zonder taal

Claude Piron

Welke welluidende, strikt logische en relatief gemakkelijke taal wordt door miljoenen mensen in de hele wereld gesproken en is zeker de gemakkelijkste en rechtvaardigste oplossing voor de Europese Unie met haar 24 verschillende talen? – Esperanto!

Op een avond in een aula van de Universiteit van Louvain-la-Neuve, die halfvol zit met toehoorders tussen de twee leeftijden, geeft Claude Piron, psycholoog en overtuigde esperantist, een komische, maar genadeloze uiteenzetting over de volmaakte ongeschiktheid van het Engels als internationale taal. De man, die weet waarover hij spreekt – hij was lang tolk bij de UNO en de WHOMS voor het Russisch, het Chinees, het Spaans, en het Engels – is bezig een anekdote te vertellen: "...En voor zijn voltallig aanwezige mannelijke collega's verklaart de Deense minister in het Engels, heel trots op de nieuwe internationale verantwoordelijkheid die hij op zich neemt: «*Well, I'm at the beginning of my period... !*» Hij wou zeggen: «Ik begin te werken in mijn nieuwe verantwoordelijkheid.» Maar hij zei in feite: «Ik sta aan het begin van mijn menstruatie...» Ha, die taal van Shakespeare! Niet tevreden met de massa's uitzonderingen, onregelmatigheden, valse vrienden en idiotismen (uitdrukkingen waarvan de betekenis nooit overeenkomt met de eenvoudige vertaling), zit het Engels boordevol met woorden die vreemdelingen niet onmiddellijk kunnen decoderen. «Als een Brit in een ietwat gecompliceerde zin de klank [rlajt] laat horen, alsof hij een dikke hete aardappel in de mond heeft, krijgt zijn gesprekspartner twee seconden de tijd om te begrijpen wat hij zegt: bedoelt hij *recht*, *rechts* of *gelijk* (*right*), of bedoelt hij *licht*, *ritus* of *schrijven* (*light*, *rite*, *write*)?» Ofschoon het Engels de eerste vreemde taal is die 92% van alle leerlingen over de hele wereld leren, is zij moeilijk onder de knie te krijgen. Ondanks de geweldige inspanningen die men levert om de taal te assimileren, slaagt slechts één Europeaan op de honderd erin om op het einde van zijn studies de taal min of meer correct te spreken. Heel wat uitdrukkingen die erg op elkaar gelijken

Jen simpla sed certe ĉarma poemeto de la kroata verkisto Dragutin Domjanić (1875-1933). Jozefo Velebit tradukis ĝin en esperanton.

Figuretoj

- 1 Kavalir' kun damo, par' el porcelano,
hele okulumas en lasta sunflamo.
Li hontemas iom, ŝi 'stas in' koketa,
Antaŭ minuto dancis en takt' minueta.
- 5 Ili ŝajne celis por moment' ripozi,
Diri kion oni povas nur supozi.
Li volis sin koncentri ŝajne dum ĉi halto,
Ŝi rigardon ĵeti al spegul' kun ardo.
Ĉesis sun', rezedo per arom' regalas.
- 10 Kial, sed, subite la vizaĝoj palas?
Okul' ne brilas, rid' ne ĉarmas ame :
Post bosket' sin kaŝis sun' luminta varme.
En mallumon sinkis parko post sunbano,
Sen vivsigno restis par' el porcelano.

Figuurtjes

- Ridder met dame, een paar uit porselein,
lonkt helder in een laatste zonnegloed.
Hij schaamt zich lichtjes, zij is een kokette vrouw,
Een minuut daarvoor dansten ze op het ritme van een menuet.
- Ze wilden blijkbaar een poos rusten,
Zeggen wat men slechts kan veronderstellen.
Hij wou zich blijkbaar concentreren tijdens deze pauze,
Zij vurig een blik werpen op een spiegel.
De zon scheen niet meer, een reseda geurt heerlijk.
- Waarom, echter, verbleken plots de aangezichten?
Het oog schittert niet, de lach bekoort niet liefelijk:
Achter een bosje heeft de zon, die warm scheen, zich verborgen.
In duisternis zonk het park na het zonnebad,
Zonder levensteken bleef het paar van porselein.

La titolo

Figureto estas malgranda figuro*,
statueto, ornamaĵeto*,
prezentanta homon, beston ktp.

Verso 1. Kavalir' kun damo,...

Kio estas 'kavaliro' ?

Laŭ PIV : 'nobelo*
distingiĝinta* per sia
galanteco, precipe* kiam akompananta
damon aŭ sinjorinon.'

Kio estas damo ?

nobela* sinjorino, nobelino.

La vorto 'porcelana' uziĝas ankaŭ ofte pri kiaj
aĵoj*?

pri aĵoj ege rompeblaj*, rompiĝemaj*.
breekbaar, geneigd om stuk te gaan

NB: Ĉu la lastaj du vortoj estas sinonimoj?

rompebla: tia, ke ĝi povas ... esti rompita

rompiĝema: tia, ke ĝi emas* ... rompiĝi. is geneigd

Verso 2. hele okulumas en lasta...

Okulumi? ĵeti rigardon, eventuale amdeziran, al
iu (PIV).

Notu bone : 'okulumi' estas verbo netransitiva :

oni ne povas okulumi ion aŭ iun sed jes okulumi al
io aŭ iu. (niet 'iets lonken' maar 'naar iets lonken')

Kiel oni faras tion ? Vidu poste !

Kial liaj okuloj estas tiom helaj ?

Pro la rebrilo* de la sunlumo. weerschijn

Eble ne nur pro la lumo de la suno sed
ankaŭ ĉar... (la leganto kompletigu mem !)

(li estas ege feliĉa*, ĝoja, fiera...) gelukkig

Kion anoncas la vortoj 'lasta sunflamo'?

ke la afero okazas vespere (kaj ke estas
bela vetero !).

En kiun direkton la kavaliro rigardas?
verŝajne okcidenten aŭ almenaŭ pli-malpli
tien* (= en tiun direkton) daarheen

Kial la aŭtoro ne simple diras 'rigardas' anstataŭ
'okulumas' ?

La vorto 'okulumas' pli forte
reliefigas* la bildon de la
okulo, kiu reflektas* la lumon. goed doen uitkomen
weerkaatsen

Verso 3. Li hontemas iom,...

Kial li estas iom hontema?

Eble ĉar li ne kutimas stari sur tia soklo
aŭ eble ĉar ŝi estas tiom koketa ?

Kion ni supozu, leginte* ke ŝi
estas koketa? gelezen hebbende

Eble pri ŝia vestaro*: kleding

eble ke ŝi estas bele, riĉe vestita.

Alia ebleco: kiun ŝi volas ĉarmi krom* behalve

la publikon, la ĉeestantojn*? aanwezig

ino koketa: kiel oni klarigus esperantlingve
la vorton 'koketa'?

PIV.: penanta* plaĉi* moeite doend om te bevallen

Verso 4. Antaŭ minuto...

Kiel ni scias ke ili dancis?

Ni ne certe scias. Ĉu la imagpovo* verbeeldingskracht
de la poeto ?

Verso 5. Ili ŝajne celis ...

Kial oni supozu tion ?

Ili ne plu moviĝas. Ĉu ili konservas dum
unu sekundo la teniĝon* por la bildo? houding

Verso 6. Diri kion oni povas nur...

Kion oni povas nur supozi ?

Flustri* dolĉajn, amajn* vortojn *fluisteren; lieve*
Nome*, ke ... ili amas sin (unu la *namelijk*
alian), ke ili estas feliĉaj.

Verso 7. Li volis sin koncentri ...

Imagu lian mienon*. Kial aŭ *gelaatsuitdrukking*
pri kio li volis sin koncentri ? (multaj ebloj !)

Verso 8. Ŝi rigardon ĵeti...

Imagu tri kialojn* kial ŝi faras tion ! *redenen*
Ĉu eble por sin konvinki* ke ŝi ... *zich overtuigen*
estas ankoraŭ plaĉa, alloga*? *aantrekkelijk*

Verso 9. Ĉesis sun', rezedo per arom' ...

Kion ni pensu pri la sinsekvo* de la *opeenvolging*
impresoj: unue la vido, poste la aromo/parfumo?

Verso 10. Kial, sed, subite...

La verso komenciĝas per hakita tono. Kial ?

Pro* la efiko de surprizo. La etoso* *wegens, sfeer,*
subite ŝanĝiĝas. *stemming*

Kion oni jam povas timi leginte tiun verson ?

Ke io terura* okazas ! *verschrikkelijk*

Verso 11. Okul' ne brilas...

Kial subite la verso estas en la singularo dum
temas pri du personoj?

Tiu ŝanĝo igas* la tonon pli serioza, *maakt*
eĉ vere drameca. Oni timas ion teruran.
Ni bone konas la literaturan artifikon (trukon,
ruzaĵon*) ne antaŭanonci la kaŭzon. *list*

La statuo tamen ne kapablas

ŝanĝiĝi*? *zich' veranderen*
Sen la ludo* de lumo kaj ombro *spel*
la rideto verŝajne perdas sian efikon.

Verso 12. Post bosket' sin kaŝis...

La suno simple malaperis post bosketo sed
la aŭtoro preferas diri ke ĝi 'sin kaŝis', dum
tamen temas pri aĵo*. Kial? *gaat het om een ding*

Personigo* ĉiam igas* *verpersoonlijking; maakt*
la tekston pli viva*. *levendiger*

Verso 13. En mallumon sinkis...

Kien* kaj kiam la parko sinkis ? *waarheen*

Kial la poeto ne simple diras ke mallumo
'invadas'* la parkon ? *binnenvallen*

'Sinki' esprimas malaperon, malsukceson,
perdon, eĉ katastrofon kaj samtempe ke la
priparolato* estas senpova*! *besproken; machteloos*

Verso 14. Sen vivsigno restis...

Kio estintis* antaŭe* la *waren geweest; voordien*
vivsignoj ?

Okulumi, ŝajni, koketi, ... jen ĉiuj
agoj* ne eblaj en ... la mallumo. *handelingen*

Ĝenerala impresio?

Jen ege simpla, tamen ĉarma poemeto.

Ĝia simpleco tute kongruas* kun la *overeenstemmen*
enhavo. Povas kelkfoje esti ege agrable por la
leganto, malkovri simplan kaj kortuŝan* *ontroerend*
sceneton* pentritan per simplaj vortoj. *toneeltje*
Koncerne* la stilon de la *betreffende + accusatief*
poemo, kion oni povas rimarki pri la rimoj ?

Ili estas pli-malpli regulaj, sed tamen sufiĉe por
ke ili donu impreson de rima poezio.

Kaj pri la reguleco de la versoj ?

Ili havas regule 12 silaboj, escepte tamen en
kiuj du versoj?

Pliaj komentoj.

Pri figuretoj.

Jen maldiskreta demando al la leganto: ĉu en via
domo estas figuretoj, tiaj aŭ aliaj?

Kie aliloke* oni povas trovi tiajn? *waar elders*
figuretojn en parkoj, ĝardenoj, muzeoj, hoteloj,
belaj restoracioj...

Pri kavaliro.

Kion tiu vorto montras etimologie ?

pro la latina vorto *caballus* (ĉevalo), ke temas pri
iu, kiu rajdas* sur ĉevalo. *rijden*

Ekde la mezepoko* tiu vorto *middeleeuwen*
uziĝas nur por... nobeloj.

Kiel iu povas esti aŭ iĝi nobelo ?

Unu ebleco estas la heredeco* de tiu *erfelijkheid*
statuso. Oni naskiĝas nobelo (jen kio estas ege
maljusta* por ĉiu, kiu deziras esti *onrechtvaardig*
tia kaj ne rajtas) ...

En iuj landoj estas alia ebleco: nobeliĝi kiel
rekompenco por...

iuj servoj al la ... patrujo*. *vaderland*

Jen opinio el nia tradukvortaro:

Nobelo... promesojn disponas,
kampulo... promesojn plenumas*. *vervult*

De edelman strooit met beloften, de boer houdt beloften.

Kial iu estus inventinta* tian *zou hebben uitgevonden*
kalumnion* ? *laster*

Pri damo.

Ĉe kiuj ludoj* oni uzas figuretojn *spelen*
nomatajn 'damoj' ?

ĉe la kartludoj, la figuro de la ... *reĝino,*

ĉe la ŝakludo*, la ŝakfiguro, kiu ... *schaakspel*
moviĝas kiel kuriero kaj kiel turo.

Pri paro.

La vorto 'paro' ne ĉiam koncernas homojn, sed ankaŭ ekzemple vestaĵojn

a) por la piedoj: paro da ŝ..., da b..., da gal..., da pan..., da ŝtr ...

ŝuoj, botoj, galoŝoj, pantofloj,
ŝtrumpoj*, ŝtrumpetoj* *kousen ; sokken*

b) por la manoj: paro da gantoj* *handschoenen*

c) por la gamboj*: paro da ŝtrumpoj. *benen*

Z. iam uzis ŝercante* la esprimon : *schertsend*

Veturi sur sia paro da kruroj*. *poot*

Li volis diri... marŝi*. *stappen, lopen*

Verŝajne jenaj latinaj esprimoj inspiris lin:

(iri) pedibus (cum gambis)*.
te voet, met de benenwagen

ankaŭ : (iri) pedibus apostolorum.
gaan met de voeten van de apostelen

Noteto pri la ĵus* uzita vorto ŝercante, *zoëven*
kompare al la vorto serĉante.

Ex.: Serĉante* sian libron, *zoekende*
li demandis ŝercante* kie ĝi sin kaŝis.

Kiam krome* la vorto 'paro' uziĝas? *bovendien*

Se temas pri samspecaj* vivuloj*,
soortgelijke; levende wezens

bestoj (paro da bovoj*, da ŝafoj*...), *koe, rund; schaaap*
homoj (paro da amikoj, da geamantoj,
da kanajloj*...) *schurk*

Pri okulumi kaj okuloj.

Kiam en aŭtobuso junul(in)o okulumas al iu alia ?

Kiam iu ne nur rigardas sed okulumas al iu aŭ io?

Kiam ŝi/li arde* volas observi*, *vurig; gadeslaan*
aŭ forte deziras posedi...

La legant(in)o observu por si mem, kiam ŝi/li
iam* emis* okulumi al iu aŭ io ! *ooit; eens geneigd was*

Kiam iu povas okulumi, kiel en la poemo, malhele?

Ekzemple, se ŝi/li rigardas al io aŭ iu, kiu ...
ne estas prilumita*. *belicht*

En la poemo, la prilumita paro el porcelano estas
bone videbla, ĉar ĝi tuj... *falas* en la okulojn.

Kiel oni sukcesas okulumi sen okulfrapi* ?

eble fari kiel hipokrito? *zonder op te vallen*

Kiel oni rigardas, kiam oni ĵetas la okulojn' sur
ion, sur iun (Z) ?

Tiam oni rigardas rapide aŭ vive*. *vief, levendig*

Kion oni faru, kiam oni ricevas
sableron* en la okulo(j)n ? *zandkorreltje*

Certe ne energie froti*! *wrijven*

Male*, fermi la okulojn kaj *integendeel*

singarde froteti la palpebron*. *ooglid*

Kiam oni emas diri, ke oni preskaŭ ne povas teni
la okulojn malfermitaj?

Kiam oni estas ege laca, lacega,
kiam oni batalas kontraŭ dormemon*. *slaperigheid*
aŭ kiam oni estas blindigata*. *verblind*

Kiam oni plene fidas* iun, oni povas *vertrouwen*
sekvi lin kun ok... okuloj fermitaj.

Iu, kiu ricevis de alia damaĝon*, kaj volas *schade*
sin venĝi*, diros: *zich wreken*

Okulon pro* okulo, denton pro dento !

Mi ne fidas tiun homon, mi sekvos lin ...
per la okulo !

Kiam bebo volas dormi, ĝi ne plu povas teni ...

la okulojn malfermitaj.

Kiam oni devas a) malfermi al iu la okulojn ?

b) fermi al iu la okulojn ?

a) kiam iu faras al si iluziojn aŭ devas ege atenti

b) kiam tiu mortis.

Kiam gepatroj ne volas esti tro severaj*, *streng*
ili foje devas okulon... fermeti. *door de vingers zien*

Gramatika noteto. Komparu:

a) 'teni la pordon malfermitan'.

b) 'teni la pordon malfermita'.

En a) oni tenas jam fermitan pordon (kaj ne
alian), eble por ĝin farbi, eble por ke ĝi ne brue
knaru. En b) oni tenas la pordon tiamaniere, ke
ĝi estu aŭ restu fermita.

Same : Li ne povis teni la okulojn malfermitaj = ?

Li batalis kontraŭ dormemon.

Iuj lernindaj proverboj de Z. :

Se okulo ne vidas, ... *koro ne*
avidas.

Wat men niet ziet, begeert men niet.

Antaŭ okuloj ne staras, ... *doloron ne*
faras.

Wat men niet ziet, doet geen pijn.

Antaŭ tima okulo potenciĝas eĉ kulo*. *mug*

Voor een bang oog wordt zelfs een mug machtig.

Kiu tro alten rigardon direktas, tiu...

tre baldaŭ okulojn difektas*. *beschadigen*

De eierzuchtige zal mislukken.

Ne kredu al orelo, ... kredu al okulo.

Geloof niet wat je hoort, geloof wat je ziet.

Ekzerceto: retraduki la suprajn en Esperanton !

Kelkaj nederlandaj esprimoj pri okuloj:

Grote ogen opzetten. Surprizite rigardi.

Hij had ogen te kort. Mankis al li la okuloj.

Iem. in het oog houden. Sekvi iun per la okuloj.

Zijn ogen niet geloven. Ne kredi siajn okulojn.

Dat kan je met het blote oog zien!

Tion vi /oni povas vidi nudokule!

Hij zette grote ogen op.

Li rigard(eg)is grandokule.

Daar kon hij zijn ogen de kost geven.

Tie li voris* per la okuloj. *verslinden*

Tie li povis plensatigi* la okulojn. *verzadigen*

Zijn ogen zijn groter dan zijn maag.

Li havas okulojn pli grandajn ol la ventro.

Uit het oog, uit het hart.

For de* l' okuloj, for de l' koro. *ver van*

Als een struisvogel de ogen sluiten voor de feiten.

Strute fermi la okulojn antaŭ la faktoj.

Pri hontema.

Kia estas iu hontema*? *verlegen*

Iu hontema facile kaj plej ofte ...

senkaŭze* hontas. *zonder reden*

Kiaj personoj ĝenerale* estas *over 't algemeen*

hontemaj?

personoj timidaj, sinĝenaj*. *verlegen (zich generen)*

Kiam oni emas* honti? *geneigd zijn*

Kiam oni ne fieras pri io aŭ iu.

Jen lerninda* ekzemplo el PIV: *waard om te leren*

Tiu timema* kaj hontema knabino *vreesachtig*

ruĝiĝas antaŭ ĉiu nekonata persono.

Zamenhof pri la koro.

Belecon taksas* ne okulo sed koro. *schatten*

La okulo ne kapablas taksi veran belecon,
sed jes la koro.

Se okulo ne vidas, koro... ne avidas*. *begeren*

Do, ĉu montri ĉokoladon al infano? (hm).

De l' koro spegulo estas... *la okulo.*

La okulo perfidas* la sentojn*. *verraden; gevoelens*

Se en kor' io sidas, la vizaĝo ... *perfidas*.*

Laŭ la aspekto de la vizaĝo oni povas

konjekti*, konkludi ion. *veronderstellen*

Lipharo* de grandsinjoro, sed ... *snor*

koro de leporo*. *haas*

Pri iu, kiu aspektas tia sed ne estas tia.

Vizaĝo sen kulpo*, sed ... *schuld*

koro de vulpo*. *vos*

La vulpo estas simbolo de.. *ruzeco*. listigheid*

Mielo sur lango, kaj ... *glacio* en koro. ijs*

Iu povas paroli senteme* sed... *gevoelig*

agi* nesenteme. *handelen*

Ofte kantas la buŝo, kiam ... ploras la koro.

Oni ne emas montri sian malĝojn*. *droefheid*

Kiom da koroj, ... *tiom da voloj.*

Ĉiu havas sian propran karakteron.

Malkovri antaŭ iu... *sian koron.*

Diri al iu, ke oni amas ŝin/lin.

Fina propono por plia ekzercado:

Rapide retraduki ĉiujn etliterajn nederlandajn tradukaĵojn el la kvar paĝoj kaj laŭplaĉe uzi ilin en konvena* kunteksto! *passende*

SOLVO de la antaŭa TRADUKEKZERCO

- 1) En ŝia mansako regas la plej granda malordo.
- 2) Li ellitiĝis (estis ellitiĝinta) tiom malfrue, ke li devis postlasi siajn aferojn (aĵojn) en malordo.
- 3) Li estas tiom senorda (malorda), li ne kapablas ordigi siajn aferojn.
- 4) Ĉe li ĉiuj libroj estas (staras) ordigitaj (klasifikitaj) en bona ordo.
- 5) Iu povas esti tiom rapida, timema, senpacienca kiom leporo.
- 6) Li estas ege (tre) maldika, (magra), li povas (kapablas) manĝi kun (kune kun) la kunikloj tra la krado(stangoj).
- 7) Ŝi ĉiam (daŭre) serĉkaptas (estas serĉkaptanta) en sia sako = mane palpi.
- 8) Tiu viro ne havas ordon, havas neniun/nenian ordon, ĉion li malordigas.
- 9) Okaze de la granda purigado ĉio estis malordigita.
- 10) Ĉio estis fundalsupre, nenio estis ĝustaloke. La tuta aĉaĵaro malordiĝis.

NOVA TRADUKEKZERCO

- 1) De bekoorlijkheden van een ons passerende vrouw staan meestal in directe verhouding tot de snelheid waarmee ze ons passeert. (M. Proust).
- 2) De zon wil ook wel door kleine raampjes schijnen. *Ook in een klein huis of in een arm gezin kan men gelukkig zijn.*
- 3) Men moet hooien als de zon schijnt. *Men moet de goede gelegenheid aangrijpen.*
- 4) Hij kan niet zien dat de zon in het water schijnt. *Hij is afgunstig op het geluk van anderen.*
- 5) Waar de zon schijnt, is de maan niet nodig. *Het meerdere maakt het mindere overbodig.*
- 6) De opgaande zon aanbidden. *Zich uit opportunisme aansluiten bij een persoon of bij een partij die aan de winnende hand is.*

Emiel Van Damme.

Albert I - straat 44

1703 Schepdaal.

em.vandamme@skynet.be.

zoals *I worked hard* (ik werkte hard) en *I hardly worked* (ik werkte nauwelijks), maar waartussen er een wereld van verschil bestaat, drijven de leerlingen tot wanhoop.

«Kortom, het Engels dat men op de scholen leert, volstaat niet om het te kunnen halen bij een discussie met een Engelstalige, noch om een gesprek te voeren zonder belachelijk over te komen,» concludeert de spreker.

Claude Piron is helemaal geen gezwoven vijand van *Her Gracious Majesty* noch van haar taal. Hij is eenvoudigweg verontwaardigd. Ieder jaar investeren tientallen miljoenen mensen een enorme hoeveelheid tijd en geld aan het leren van die moeilijk te beheersen taal, die vol vallen zit en die zij sowieso toch nooit op elegante wijze zullen kunnen spreken. Wat een verspilling van geld en energie, terwijl er volgens hem een helemaal klare, goede oplossing bestaat: Esperanto, dat al over de hele wereld veel en goed gebruikt wordt door miljoenen enthousiaste sprekers (tussen de 2 en de 10 miljoen). De taal is soepel, klankrijk, logisch en relatief gemakkelijk. Het Esperanto is vrij van idiotismen, die in alle nationale talen veel voorkomen. Men kan haar in een recordtempo leren: in 150 uur, namelijk in minstens tienmaal minder tijd dan voor de meerderheid van de nationale talen nodig is. De wereldberoemde Russische schrijver Leo Tolstoj leerde de grammatica van het Esperanto tijdens één namiddag. Hij loofde de taal zo enthousiast in een krantenartikel, dat de tsaar het allereerste Esperantotijdschrift verbood als staatsgevaarlijk. Haar woorden, waarvoor Dr. L.L. Zamenhof de wortels ontleende aan de meest bekende West-Europese talen, kunnen gevormd worden door de eenvoudige samenvoeging van onveranderlijke elementen (wortels, voorvoegsels en achtervoegsels en uitgangen) zoals men legoblokjes samenvoegt, een principe van de agglutinerende talen (zoals het Fins, het Hongaars, het Japans en het Turks). Tenslotte stelt iedere letter van het alfabet slechts één klank voor, die altijd op dezelfde wijze en apart wordt uitgesproken. Haar klankrijkdom kan vergeleken worden met die van het Italiaans, dat de reputatie heeft de helderste en mooist klinkende taal ter wereld te zijn.

Gepubliceerd in 1887 door de Poolse oogarts L.L. Zamenhof, werd de taal in 1924 door de Franse Academie der Wetenschappen erkend als «meesterwerk van logica en eenvoud». De verspreiding van het Esperanto stuit nochtans op veel weerstand. Men kan zich afvragen waarom een neutrale taal die zoveel uitstekende kwaliteiten bezit, niet echt kan doorbreken. Voor veel esperantisten zijn de oorzaken van politieke aard. Inderdaad is een taal een wapen. Een dominante taal beheersen betekent macht hebben. Anderzijds wordt het slecht spreken van een taal bijna beschouwd als een vorm van idiotie.

Op dit ogenblik gebeuren 90% van alle tussenkomsten tijdens internationale congressen door moedertaalsprekers van het Engels. Om hun mening te laten horen tijdens een internationaal debat, laten veel staten zich inderdaad vertegenwoordigen door moedertaalsprekers van het Engels. Deze bijna onontkoombare toevlucht tot moedertaalsprekers van het Engels is een groot nadeel

voor hen die niet als Engelstaligen werden geboren. Het is ook tegen de geest van diegenen die de Europese Unie oprichtten: ondanks de astronomisch hoge kosten verbonden aan vertalingen, hebben de afgevaardigden van de verschillende staten het recht om zich uit te drukken in hun eigen taal.

In 2002 keerde de wind: tien nieuwe leden van de Europese Unie moesten hun kandidatuur stellen in het Engels. Nu gebruiken de instellingen van de EU 24 verschillende talen, wat $24 \times 23 = 552$ verbindingen per microfoon noodzakelijk maakt! Met de bedoeling de vertalingskosten te verminderen, stelden enkele leden in 1995 voor een drietalig regime in te voeren, namelijk Engels, Frans en Duits als talen, maar waarbij niemand zijn eigen taal zou mogen spreken. Het voorstel slaagde niet, en de Angelsaksers verplichtten daarop hun partners om het Engels te aanvaarden als enige voertaal. In 2000 verdedigde de Engelse premier Margeret Thatcher zonder de minste gêne de hegemonie van de Angelsaksers en het Engels. «In de 21e eeuw,» zei ze, «zullen de Verenigde Staten van Amerika de dominante mogendheid zijn in de wereld, het Engels de dominante taal en het Angelsaksische kapitalisme het dominante economische model.»

Het Esperanto, dat de bestaande talen niet wil vervangen en gebruikt wil worden tussen sprekers van verschillende moedertalen, zonder het minste gevoel van superioriteit of minderwaardigheid, is noch het product van een of andere natie die imperialistische neigingen vertoont, noch de uitdrukking van een of andere ideologie. Precies dat is zijn kracht, maar ook zijn handicap, want het trekt de machtigen helemaal niet aan. Het is een echte, humane taal ontworpen voor eenvoudige, brave mensen en speciaal voor diegenen wier verstandelijke capaciteiten hun niet toelaten ingewikkelde vreemde talen te leren, en voor diegenen die niet over de geldmiddelen beschikken om dure privélessen te betalen.

Denis Flochon, die Esperanto onderricht aan de Universiteit van Namen, benadrukt het broederlijke aspect van de taal (zonder daarom een godsdienst te zijn) en van de wereldwijde beweging. «Bij de esperantisten» zegt hij, «bestaat er een oprecht verlangen om te gaan met andere volkeren, de wens de anderen te benaderen met respect voor de verschillen.» Ofschoon niet naar waarde geschat door het grote publiek, wordt die wens geconcretiseerd door de vorming van een wereldwijd net van mensen die in het Esperanto corresponderen. Ieder jaar wordt er een *Jarlibro* (jaarboek) uitgegeven met de personalia van de Esperantoverenigingen en -clubs in de hele wereld. Het project *Pasporta Servo* geeft een boek uit met de adressen van esperantisten wereldwijd die bereid zijn andere esperantisten bij hen thuis te ontvangen en te laten overnachten. Uitgerust met die twee «bijbels» gaan duizenden esperantisten op weg voor reizen die geen gebruik maken van de gewone platgetreden wegen. «Ik heb wekenlang gereisd en heb bij bewoners gelogeed in India, China, Rusland en Canada,» vertelt Denis Flochon.

«Men heeft mij vaak gezegd dat deze interetnische taal

een fiasco is,» zegt Claude Piron. «Ik heb nochtans in een klein dorp in Zwitserland meegemaakt dat kinderen van boeren zich gemakkelijk onderhielden met Japanse bezoekers na slechts zes maanden Esperantoles. Wat mij betreft, heb ik vertrouwelijkheden ontvangen van Brazilianen, Iraniërs, Polen en zelfs van een jonge Oezbeek. Het zijn de spontaanste en diepzinnigste gesprekken die ik ooit heb gevoerd in een vreemde taal...»

Het probleem is dat mensen die kritiek leveren op Esperanto, nooit geprobeerd hebben om de taal te leren. «De politieke leiders hebben zich nooit de moeite getroost om het talenprobleem te bestuderen, al was het maar om de rentabiliteit van deze taal te vergelijken met die van de nationale talen,» voegt Claude Piron eraan toe. «Men heeft de indruk dat het debat al gesloten is eer het werd geopend.» Er worden weinig middelen vrijgemaakt voor de bevordering van het Esperanto, omdat het niet helpt om werk te vinden.

De taal wordt vaak als waardeloos beschouwd, vooral door ouderen. «Cynische opmerkingen over Esperanto maakten deel uit van mijn opvoeding,» zegt een esperantist, die alle vooroordelen de rug heeft toegekeerd. «Vandaag,» meent hij, «geven zij die de uitdaging durven aan te gaan, vooral blijk van onafhankelijkheid en openheid van geest, maar velen denken toch dat Esperanto leren een marginale keuze is, die niet meer van deze tijd is.» Wat de jongeren onder de 25 jaar betreft, hun houding is nog duidelijker: het woord Esperanto roept bij hen niets op. Maar hoe dan ook, de esperantisten zelf zijn hoopvol. Een van de beroemdste verdedigers van het Esperanto, de Italiaanse taalkundige en romanschrijver Umberto Eco (o.a. *Europa op zoek naar de perfecte taal* en *De Naam van de Roos*), schrijft: «In een Europese Unie waar ieder land weigert de taal van een ander land als gemeenschappelijke voertaal te erkennen, zal men ten slotte zonder twijfel de idee van een kunstmatige taal aanvaarden.» Maar daar is tijd voor nodig. Ook de Arabische cijfers hebben de Romeinse cijfers vervangen, het metrieke stelsel heeft tenslotte de willekeurige maateenheden vervangen, en de nieuwe munteenheid heeft de vele geldstukken en -biljetten in onze spaarpot vervangen.

Word lid van de UEA!

Word lid van de UEA (Universala Esperanto-Asocio), de grootste internationale vereniging van esperantisten ter wereld, die o.a. ieder jaar het grootste Esperantocongres ergens in de wereld organiseert en zo bijdraagt tot de wereldwijde verspreiding van het Esperanto, tot een grotere rechtvaardigheid op taalgebied en tot een betere verstandhouding onder alle mensen ter wereld.

U kunt kiezen tussen verschillende formules.

- MG: lid met het jaarlijkse *Gvidlibro* plus het tijdschrift *Esperanto* via internet (11 €);
- MJ(-T): lid met het *Jarlibro* plus het tijdschrift *Esperanto* via internet en tot uw 30e jaar lid van de jeugdorganisatie TEJO met het tijdschrift *Kontakto* (26 €);
- MA(-T): zoals MJ(-T), maar met het tijdschrift *Esperanto* in papier (64 €);
- DM (-T): levenslang lid door betaling van 25x de bijdrage van MA;
- DMJ(-T): levenslang lid door betaling van 25x de bijdrage van MJ.

Stuur uw aanvraag naar:

Universala Esperanto-Asocio, Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam.

Met vermelding van naam en voornaam, geboortedatum, adres, e-mailadres, UEA-code (als u die kent), datum en handtekening.

Bankkonto van UEA in Nederland: IBAN: NL72 INGB 0000 3789 62, BIC: INGBNL2A

Lidmaatschap en tijdschrift kan ook samen met het lidmaatschap van FEL via FEL betaald worden.

uea Universala Esperanto-Asocio

Doe een gift aan FEL van 50 €, die je maar 12,50 € kost

Beste Esperantoliefhebbers,

Wie 50 € aan de Vlaamse Esperantobond schenkt, betaal ik 15 €!

Op je belastingaangifte kun je dit aangeven en krijg je hiervoor een belastingvermindering van 45% of 22,50 €, onafhankelijk van je inkomen. Uiteindelijk kost je gift dus maar 12,50 €.

Schenk je 100 €, dan betaal ik je 25 € terug, voor 200 € geef ik 30 €, en voor nog grotere sommen 10%.

Hoe meer hoe liever!

Hiervoor doe je ten laatste op 15 december 2014 (Zamenhofdag) het volgende:

- Stort op rekening BE66 0000 2653 3843 (BIC: BPOTBEB1) van de Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140 te Antwerpen, met de vermelding 'gift'.
- Stuur een berichtje met onderwerp 'Gift' naar financoj@Esperanto.be met je naam, rekeningnummer en het bedrag.

Vertel dit ook aan je vrienden in de beweging en zelfs daarbuiten: FEL is deels afhankelijk van giften. Je moet uiteraard die terugbetaling niet vragen, maar ik doe het uit mijn eigen betrokkenheid met het lot van FEL en met héél veel plezier. ☺

Bedankt bij voorbaat voor je steun,

Bart Demeyere

Reaktualigo de *L'Espéranto au présent*

L'Espéranto au présent (Esperanto nuntempe) estas franclingva dokumento, kiu celas havigi ideon pri la nuntempa situacio kaj praktika uzado de la Internacia Lingvo Esperanto en la mondo. Ĝi povas esti utila por scivolemuloj, novaj lernantoj kaj instruistoj por faciligi la orientadon de komencantoj kaj la aplikmanieron, kiu plej akordas kun ilia personeco, aŭ kiu plej taŭgas por ili depende de iliaj interesoj, kapabloj, talentoj, ktp. En la nuna versio multaj ligiloj estis aŭ forigitaj, ĉar ne plu validaj, aŭ aldonitaj. La dokumento konsistas el 23 sekcioj, kies enhavo principe ne povas multe superi 20.000 signojn kaj spacojn.

Ĉar informadiko, interreto kaj la sociaj retoj multe helpas al la disvastigo de Esperanto dum la lastaj jaroj (la grupo « Esperanto » de Facebook havas nun 14.185 membroj (25.07.2014) kaj konstante kreskas), ĝisdatigo de tiaj dokumentoj devus esti pli ofta, eĉ konstanta. Ĉiuj temoj kiuj rilatas al Esperanto kaj la Esperantaj movado kaj vivo estas pritraktataj. Se vi konstatas mankojn, aŭ se vi havas proponojn por plibonigo, vi povas turni vin al mi.

Henri Masson

Verslag van de algemene vergadering van de Vlaamse Esperantobond

van 20 september 2014 van 14 tot 16 uur

Aanwezigen met stemrecht: Jo Haazen, Marc Cuffez, Bart Demeyere, Katja Lödör, Flory Witdoeckt, Piet Glorieux, Pieter Jan Doumen, Henri Schutters, Water van den Kieboom

Aanwezigen zonder stemrecht: Hans Delnat, Roland Rotsaert, Jakvo Schram, Cyreen Knockaert

Verontschuldigd: André Staes, Eddy Van den Bosch, Helena Van der Steen, Ella Strug, Mireille Storms, Grietje Symoens

Afwezigen met stemrecht: Frans Croon, Maria Dom, Paul Peeraerts, Lucien De Sutter

1. Leden van de Raad van Bestuur (Administrantoj)

Marc overloopt de leden die stemrecht hebben tijdens de algemene vergadering:

Antwerpen: Jo Haazen, André Staes, Eddy Van den Bosch; *Brugge:* Bart Demeyere; *Gent:* Katja Lödör; *Kalmthout:* Mireille Storms; *Kortrijk:* Piet Glorieux; *Leuven:* Frans Croon; *Limburg:* Henri Schutters; *Oostende:* Marc Cuffez; *Turnhout:* Maria Dom; *Horizontaal:* Pieter Jan Doumen; *Monato:* Paul Peeraerts; *spoorwegen:* Lucien De Sutter; *gecoöpteerden:* Flory Witdoeckt, Walter van de Kieboom, Helena Van der Steen

2. Goedkeuring van het verslag van de AV in februari 2014: unaniem goedgekeurd

3. a. Werkplan 2015: Marc leest het werkplan voor dat op de bestuursvergadering van 2 mei te Brugge werd aangenomen.

b. Werking

- Uitgave van het tijdschrift *Horizon.taal* voortzetten. Dit tijdschrift zal 6 keer per jaar verschijnen in het begin van iedere oneven maand.
- Uitgave van het tijdschrift *Monato* (11 keer per jaar) met de medewerking van talrijke buitenlandse verslaggevers.
- Het ondersteunen van studenten en ze aansporen om Esperanto te gebruiken, bijvoorbeeld bij het maken van een eindwerk.
- Het verbeteren van de webboetiek (boekenaankoop via internet).
- Esperanto-leraars voorbereiden in samenwerking met ILEI (Internationale Liga van Esperanto-leraars) en het stimuleren van lokale Esperanto-cursussen.
- Voor de overige groepen: het organiseren van een ledenwerving, een kalender, activiteiten, voordrachten, ereleden aantrekken, samenwerken met niet-Esperanto-organisaties, Unesco, Rode Kruis.
- Lokaal en internationaal toerisme d.m.v. Esperanto stimuleren en samenwerken met een niet-Esperanto-bedrijf en uitgave van toeristische brochures.
- Opgeven van Esperantoactiviteiten en het hebben van contacten met lokale en nationale redacties en journalisten.
- De Esperantogemeenschap vertegenwoordigen bij grote lokale sociale en culturele evenementen, en contacten hebben met personen uit de politiek en diplomatie.

c. Projecten

- De organisatie van de 48e ILEI-conferentie in samenwerking met ILEI van 17 tot 25 juli 2015 in Oostende.
- De organisatie van het nacongres van het 100e Wereldcongres in Lille van 1 tot 6 augustus met verblijfplaats te Gent.

Het werkplan wordt unaniem goedgekeurd.

Bijvoegsel: elke groep moet aan de secretaris een lijst bezorgen met alle leraars binnen die groep. Later, in

2015, zal ILEI dan een studiedag organiseren voor alle leraars.

4. Kasverslag 2015

Bart geeft uitleg over het kasverslag en het budget 2015.

- 2 personeelsleden verlaten de Vlaamse Esperantobond in 2015.
- De provincie mag geen werkingssubsidies meer geven vanaf 2014.
- Voorziene uitgaven 2015: 149.000 € - voorzien inkomsten: 124.000 €: we voorzien een tekort van 25.000 euro.
- Wie een gift van 50 € geeft, krijgt 15 euro terug van Bart (zie elders in dit nummer) – de mogelijkheid tot giften zal ook op het inschrijvingsformulier in november staan.
- Mocht er een eigendom aangekocht worden, dan wordt een nieuw overzicht van het budget aan de vergadering voorgelegd in februari 2015.

5. Esperantocentrum in de toekomst – Instituut Hodler

- Na de vergadering van 30 augustus is er een brief gestuurd naar het Hodler-Instituut met een vraag tot onderhandeling over het huis aan de Frankrijklei. De voorzitter heeft contact gehad met Hodler, en er wordt een vergadering belegd op zaterdag, 6 december om 11 uur in Antwerpen. De vergadering zal bijgewoond worden door 2 personen van Hodler, 2 personen van La Verda Stelo en 3 personen van FEL (Jo, Bart en Marc).
- Er wordt ook een huis aan de Turnhoutsebaan in aanmerking genomen. Dit blijkt een eerste goede optie, maar er zijn nog wat vragen over: grote kosten, vrijstelling van de onroerende voorheffing etc. Er moet ook rekening gehouden worden met plaats, geld, toekomst en bereikbaarheid.

6. Bibliotheek Fonds van Biervliet, Kortrijk

- Bestaat er een erkenning van dit Fonds?
- De stad Kortrijk heeft besloten dat deze bibliotheek uit de stadsbibliotheek weg moet.
- Oplossing: provinciaal depot in Brugge? Erfgoed Kortrijk?
- Best overbrengen naar Antwerpen (VZW) en dan zeker naar gelijkvloers.
- Moeten wij een aanvraag tot plaatsing doen aan de Nationale Bibliotheek in Brussel? Zijn we het Fonds dan niet kwijt?

Er wordt afgesproken een werkgroep op te richten met de volgende personen: Jo Haazen, Roland Rotsaert, Henri Schutters, Pieter Jan Doumen, Cyreen Knockaert, en ook Hugo Rau zal gevraagd worden. Er wordt wel gewacht tot na 6.12.

7. Conferentie ILEI (wereldorganisatie van de Esperantoleraars)

Marc geeft een overzicht van de werkzaamheden inzake de 48e conferentie van ILEI van 17 tot 25 juli 2015 in Oostende.

Voor de algemene vergadering was er een vergadering van ILEI en een skypeverbinding met Radojica Petrovič uit Servië, secretaris van ILEI.

- logement in jeugdherberg;
- excursies in voorbereiding: definitief tegen 1.10;
- er komt een banket;
- symposium; misschien in concurrentie met symposium in Amsterdam door UEA?
- Esperantotur: waarschijnlijk stopzetting.
- Wie nog grote Esperantovlaggen heeft, gelieve deze over te maken aan Flory.

8. Postcongres van UK van Rijsel: van 1 tot 6 augustus in Vlaanderen

Piet Glorieux geeft een overzicht:

- overnachting in Gent
- bezoeken aan Gent, Antwerpen, Brussel en Ieper

9. Gerd Jacques

Het bestuur heeft op 30 augustus beslist om het ontslag in te trekken. Dit wordt aanvaard door de AV en meegedeeld aan Gerd.

10. Rente rekeningen

Net zoals bij UEA zal de rente dalen tot 0,80%. Dit moet opgenomen worden in Horizon.taal en Monato.

11. Secretaris

De secretaris deelt mee dat hij in 2015 vanaf 1 september tot het einde van het jaar in het buitenland is en vraagt om uit te kijken naar een vicesecretaris of ten minste een vervanger voor deze periode. Hopelijk is dat in orde tegen de algemene vergadering van februari 2015.

12. Samenwerking met Esperanto-Nederland

Op de vraag om het tijdschrift eenmalig samen uit te geven, had het bestuur op 2 mei positief geantwoord en voorgesteld om dit te doen in november 2014. Na de AV van 20 september kwam de vraag van Esperanto-Nederland om dit uit te stellen tot maart 2015. Pieter Jan Doumen zal verder contact opnemen met Esperanto-Nederland.

13. Volgende Algemene Vergadering: op zaterdag, 28 februari 2015 om 14 uur in Oostende

Verslag: Marc Cuffez, secretaris van de Vlaamse Esperantobond

Ĉina kompanio serĉas esperantiston kiel kunlaboranton

La ĉina investa kompanio Jinqiao, starigita en la jaro 2012, nun serĉas esperantiston por labori por la kompanio en sinsekvaj tri monatoj.

Huang Yinbao (trezoro), estro de la kompanio, estas aktiva esperantisto en la Ĉina Esperanto-movado. Li estas konsiliano de UEA kaj vicprezidanto de la Gansu-a Esperanto-Asocio. En la kuranta jaro li faris prelegon dum la 99-a UK en Bonaero. Li klopodas realigi veran «Esperantecon» en sia entrepreno, sin dediĉas al la disvastigado de la Internacia Lingvo kaj instruado de junaj esperantistoj. Ĉi-foje li volas dungu esperantiston kaj por disvastigi sian kompanion kaj por kulturi Esperanton kaj servi Esperantujon.

Huang planis, ke en ĉiu tria monato la kompanio donos ŝancon al nova persono, por ke pli da esperantistoj havu la ŝancon labori per Esperanto.

La kandidato devas havi sufiĉe bonan lingvokapablon. Dum la kontrakta periodo li ricevos 1000 juanojn kiel pormonatan salajron, krome la kompanio liveros al li senpagajn tranoktadon, akvon, elektron, interreton kaj komputilon. La kompanio escepte promesas, ke ĝis la fino de la kontrakto, se la dungito posedas 2500 aŭ pli da Esperantaj radikoj kaj povas flue paroli Esperanton, ĝi ekstre donos al li 500 juanojn pormonate kiel monpremion.

Kontaktabloj :

S-ro Trezoro Huang Yanbao

Retadreso : trezoro@uea.org / Skajpo: hungyinbao / Poŝtelelefono: +86+1889331680

Fonto : http://www.espero.com.cn/2014-09/25/content_33603397.htm

Redaktoro : WXie Ruifeng

Lingvo-Studio, L.S.

www.eventoj.hu

LA REZOLUCIO DE MONTEVIDEO 60-JARA!

En decembro 1954, dum sia Ĝenerala Konferenco en Montevideo, Unesko akceptis la faman rezolucion, per kiu ĝi agnoskis la kontribuojn de Esperanto al ĝiaj agadkampoj (eduko, scienco kaj kulturo).

UEA nun alvokas al komuna festado de la jaro *Montevideo 60*, por marki tiun signifan datrevenon kaj por elstarigi rimarkindan progreson de la lingvo sur tiuj kampoj en la lastaj jaroj. Ni antaŭvidas, ke tra la jaro okazos diversaj projektoj kaj eventoj kun aparta atento al la eduka, scienca kaj kultura valoroj de Esperanto. Temas iusence pri tutmonda kulturfestivalo, kiu disvolviĝos en multaj formoj kaj lokoj.

Kiel via propra asocio povos kontribui al tiu ĉi unika evento? Nu, unuavice, per retrorigardo al la pintaj atingiĝoj de la lastaj jardekoj sur via faka tereno aŭ en via lando. Pensu ekzemple pri kontribuoj al la originala kaj tradukita Esperanto-literaturo, pri alispeca kultura kaj alispeca agado, pri elstaraj instruistoj kaj kursoj, pri la uzado de Esperanto sur novaj terenoj, pri la rolo de la amaskomunikiloj (radioj, podkasto k.s.), pri la Interreto. Kiel gi povus resumi tiujn ses jardekojn por la junaj generacioj, kiuj ne travivis ilin? Kiuj laŭ vi estas la plej notindaj kaj neforsendendaj atingiĝoj de tiu periodo? Kiel teni ilin vivantaj kaj alireblaj por la nuntempo?

Due, kiajn aranĝojn vi povas antaŭvidi por la Montevideo-jaro, kies kulmino estos sendube la 100-a Universala Kongreso en Lillo, sed kiu povos ampleksi pliajn eventojn kaj projektojn ĝis la fino de la jaro 2015? Ĉu eblas marki la jaron per speciala seminario, kultura programo, kurso aŭ preleg(ar)o, aŭ per eldono de artikolserio, retpaĝaro, libro aŭ podkasto? Ĉu eblus kunmeti intervjuojn pri la lastaj 60 jaroj kun esperantistaj veteranoj kaj aktualaj gvidantoj?

La jaro servu por konsciigi kaj klerigi membrojn de la Esperanto-komunumo pri niaj tradicioj kaj atingiĝoj, por stimuli la organizadon de novtipaj aranĝoj kaj projektoj, kaj por montri tiujn atingiĝojn al la neesperantista publiko, aparte informante la Unesko-respondeculojn kaj invitante ilin al la koncernaj eventoj. La informoj disvastiĝu ne nur en Esperanto-revuoj, sed ankaŭ ĉe televidkanaloj, radiostacioj kaj retradioj – ne sole Esperantlingvaj.

Por kontribui al la realigo kaj kunordigo de la Jaro, ni petas, ke via asocio ĝis la mezo de oktobro elektu la respondeculon kaj anoncu tiun al ni. Ni antaŭvidas, ke el la reciproka informado kaj kunplanado de aktivuloj el la tuta mondo la Jaro povos ludi unikan rolon en nia kultura evoluo. Tiu procezo jam nun komenciĝas, do ni petas vin senprokraste elekti vian propran reprezentanton en tiu procezo.

Aparta artikolo kun detaloj pri la jaro *Montevideo 60* aperos en la oktobra numero de la revuo *Esperanto*.

Atendante vian baldaŭan reagon kore vin salutas,

Mark Fettes, prezidanto de UEA,

Barbara Pietrzak, estrarano pri la jaro *Montevideo 60*.

Anonco de forpaso

Vendredon, la 3-an de oktobro 2014, forpasis en Bruĝo sinjorino Yvonne Poupeye, naskiĝinta la 22-an de februaro 1933, filino de Karel Poupeye (1901-1983), kiu estis dum multaj jaroj la prezidanto de la Bruĝa Grupo Esperantista. Ŝi estis la vidvino de Julien Christaens kaj postlasas tri infanojn kaj kvin genepojn.

La funebra ceremonio okazis jaŭdon, la 9-an de oktobro en la preĝejo Kristo Reĝo, en la strato Gerard David en Bruĝo. Ŝi ripozu en paco !

Dum sia junaĝo Yvonne aktivis en esperantaj medioj, sed post sia edziniĝo ŝi dediĉis sin al sia familio kaj sia profesia vivo. Tamen la intereso pri Esperanto restis, kaj dum la lastaj jaroj ŝi denove iĝis regula ĉeestanto en la kunvenoj de la Bruĝa Grupo. Ŝi estis la lasta aktiva esperantistino de la familio kun la nomo Poupeye. El ŝiaj tri infanoj nur unu intereŝiĝas pri Esperanto. Nun restas en Bruĝo el tiu generacio nur kelkaj esperantistoj, el kiuj nur Grégoire Maertens ankoraŭ iomete aktivas.

Roland Rotsaert

DE DROOM VAN EEN ESPERANTOSTAAT

Songô

La AMIKEJO, *plaats van de vriendschap* in het Esperanto. Daar wilden aanhangers van die taal, maar ook van een soort universele gedragscode, in het begin van de vorige eeuw noch min noch meer een Esperantostaat oprichten. Die plaats lag voor de Eerste Wereldoorlog ten oosten van België (nu in België). In die tijd bestond er een juridisch-administratief eigenaardige enclave, een soort niemandsland, dat sommige historici boeide. Ging het om een groep koppigaards die tegen de bedoelingen van de grootmachten weerstand boden? Neen, maar om een stukje land dat Nederland en Pruisen elkaar betwistten. En met reden: onder dat stukje grond, dat de vorm van een driehoek had, lag de rijkste laag zinkerts van Europa, een grondstof die nodig is voor de fabricatie van messing. Deze mijn, de Vieille Montagne genoemd, werd er geëxploiteerd sedert de XIV-de eeuw. Na de nederlaag van Napoleon te Waterloo in 1815 besliste het Congres van Wenen de mijn en zijn omgeving onder de gemeenschappelijke administratie te plaatsen van Duitsland en de Nederlanden, waartoe België tot 1830 behoorde, en gaf het de naam Moresnet-Neutre (Neutraal Moresnet). Zijn 256 inwoners, volgens een volkstelling van 1816, werden neutrale burgers

onderworpen aan de wetten die beide landen samen zouden goedkeuren. In het begin van de 19e eeuw raakte

de ongekroonde koning van de plaats, in feite de plaatselijke burgemeester, verzot op Esperanto. Samen met anderen slaagde hij erin om op het vierde internationaal Esperantocongres te Dresden in 1908 een voorstel te laten goedkeuren ter oprichting in zijn «koninkrijk» van de centrale van de Esperantobeweging en dadelijk daarna van een Esperantostaat! De andere kandidaat, de stad Den Haag, werd verslagen. Het bijzondere statuut van dat grondgebied – nu de gemeente Kelmis (Calamine) – had die kortstondige droom mogelijk gemaakt. Er werden cursussen Esperanto georganiseerd en zelfs postzegels uitgegeven! De Eerste Wereldoorlog zou het staatje echter vernietigen. De gemeente, die aan Nederland en Duitsland grenst en sedert 1919 aan België toebehoort, herbergt een Esperantovereniging met de naam *Senlime, namelijk grenzeloos*

La Erikejo

Esperantogroep van de Noorderkempen -
Esperantogrupu de la Norda Kampino

Afdeling van de Vlaamse Esperantobond (VEB) - Flandra
Esperanto-Ligo (FEL)

Kapellen, la 24-an de oktobro 2014

Karaj membroj kaj simpatiantoj de la Erikejo, Beste leden en sympathisanten van la Erikejo,

Konforme al tradicio en Esperantujo, nia loka grupo kutimas rememori la naskiĝtagon de L.L. Zamenhof per decembra festa kunveno.

Naar jaarlijkse gewoonte wenst de Vereniging la Erikejo U uit te nodigen op het Zamenhoffeest.

Tiu ĉi okazos **jaŭdon la 18-an de decembro** en restoracio "Schaliënhuis", Oud-Dorpsstraat 38, 2990 Loenhout.

U wordt verwacht op **donderdag 18 december a.s.** in het Schaliënhuis te Loenhout.

Je la 19h la aperitivo estos oferata de la Erikeja klubokaso.

Om 19u zal de klubkas van La Erikejo U het aperitief aanbieden.

La vespero mem vi povas elekti inter 5 proponoj.

Op de avond zelf kan U de keuze maken uit 5 gerechten.

La prezo de la manĝaĵo estos pli-malpli 30 €.

De maaltijd zal ongeveer 30 € kosten.

Krome, samideano Eddy Raets nederlandlingve prelegos pri Oomoto (Japanujo).

De heer Eddy Raets, zeer bereisd Esperantist en kenner van Oomoto, zal tevens een lezing geven in het Nederlands over deze Japanse godsdienstige organisatie met sympathieën voor Esperanto.

Por la bona ordo, bonvolu komuniki al la sekretariejo **antaŭ la 1-an de novembro** ĉu vi ĉeestos kaj kun kiom da personoj.

Wil, voor de goede gang van zaken, laten weten aan het secretariaat als U kan aanwezig zijn en met hoeveel personen, dit graag binnen een week.

Ni esperas revidi vin multnombro,

We hopen U talrijk weer te zien

La estraro – Het bestuur

CLUBPROGRAMMA'S

Tenzij anders vermeld zijn alle vergaderingen gratis en voor iedereen toegankelijk. Let wel dat de meeste activiteiten in het Esperanto plaatsvinden. Uiteraard zijn we steeds bereid geïnteresseerde bezoekers in het Nederlands te woord te staan.

ANTWERPEN –

La Verda Stelo, Esperanto Antwerpen vzw

Alle programma's hebben plaats in het Esperantohuis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in het clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20.00 uur. Iedereen is welkom.

Elke vrijdagavond is er een bijeenkomst. Het programma zal tijdig verschijnen op volgende webstek:

<http://esperanto-antwerpen.weebly.com/>

7 nov. Nicky Jansen- Kukurba (halovena) vespero

14 nov. Yannick Vercammen -Daŭripovaj transportmanieroj :” kiel verdaj kaj realismaj ili estas?”

21 nov. Leontina Janssens – Farado de bondezirkartoj

28 nov. Valère Doumont kaj Pjotr De Mulder- Verdaj skoltoj

5 dec. Bernard-Regis Larue – Kosmoŝipo Rosetta

7 dec. Infanesto

12 dec. Jakvo – Jakvo prelegas pri sia Klarneto

19 dec. Zamenhofvespero

26 dec. Oni ne kunvenas

BRUGGE- Paco kaj Justeco

Hou onze webstek www.esperanto-brugge.weebly.com in het oog voor de komende activiteiten, of vraag meer informatie via:

heidi.goes@gmail.com.

Lezing over Oost-Timor

Wanneer? Zaterdag 8 november om 15 u (tot ongeveer 17u)

Waar? Hof van Watervliet (zaal 5), Oude Brug 27, 8000 Brugge

Wat? Heidi Goes vertelt en toont foto's over de geschiedenis, taal, cultuur, natuur en meer van Oost-Timor. Natuurlijk geeft ze ook uitleg over de pas opgerichte Esperanto-club in de hoofdstad Dilli...

Hoe inschrijven? Stort 1 euro als bijdrage op rekeningnr.

BE28 9799 7548 2020 (BIC ARSPBE22) van Heidi Goes of stuur een mailtje naar heidi.goes@gmail.com en betaal ter plaatse 2 euro (leden Paco kaj Justeco hoeven niet te betalen). Biologische koffie uit Oost-Timor en bio-thee van elders (en een bio-veganistisch koekje) inbegrepen!

Brussel – Esperantista Brusela Grupo

www.esperantobruselo.org

Vergaderplaats: gebouw Van Maerlant, op de hoek van de gelijknamige straat en de Belliardstraat, tegenover het Leopoldpark, dicht bij het metrostation Maalbeek.

Elke woensdag van 18.30 u tot 20.00 u;

Aangezien dit gebouw tot de Europese Instelling behoort, is er een vrij strenge controle. Bezoekers gelieven zich op voorhand aan te melden;

Contact: Françoise Pellegrin,

e-mail: fransuaz@esperantobruselo.org

telefoon: 02 358 27 28

Dilbeek, Konversacia rondo, plej ofte la unuan sabaton de la monato, en Ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijkstraat z/n, 1700 Dilbeek, de 14 ĝis 16 h. en salono club 1.

Pro organizaj kialoj bonvolu anonci vin ĉe Lydia Buyst.

Por pliaj informoj: Lydia Buyst 054 33 01 51 www.westrand.be

Gent – La Progreso

<http://www.esperanto/gent>

Iedere 4-de vrijdag van de maand is er een clubvergadering in ons lokaal “La Progreso”, Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge.

Aanvang: 20.00u. Inlichtingen bij Katja Lödör, tel 19-230 16 77 of 09-221 10 02

Vedredon la 28an de novembro prelegas Yves Nevelsteen pri “Sana mangado kaj festado”

Kalmthout- La Erikejo

<http://users.telenet.be/La.Erikejo/index.htm>

La kunvenoj de La Erikejo okazos kiel kutime en la parochiecentrum de Heide, inter la 20-22aj horoj.

Donderdag 20 november: Rien al ni oferos iun apartan nederlandan trinkajon, kaj samtempe prezentos la faman unuan koncerton por violono de Max Bruch, kaj la ne malpli faman “Dance macabre” de

Camille Saint-Saëns. Rien zal ons iets laten proeven uit Nederland waarbij wij ons geestelijk zullen laten vervoeren door muziek van Bruch en Saint-Saëns.

Donderdag 18 december: La Erikejo rememoras Zamenhofon per festa mangajo en Schaliënhuis, Oud-Dorpsstraat 38, 2990 Loenhout. Krome, samideano Eddy Raets prelegos pri Oomoto (Japanujo). Aperitivon je la 19-a horo. La Erikejo herdenkt Zamenhof met een feestelijke maaltijd in het Schaliënhuis, Oud-Dorpsstraat 38, 2990 Loenhout. Samideano Eddy Raets vergast ons daarbij op een lezing over Oomoto, de befaamde Japanse godsdienstige organisatie met sympathieën voor Esperanto. We aperitieven om 19 u.

KORTRIJK- Koninklijke Esperantogroep La Konkordo

www.esperanto-kortrijk.info

Maandelijkse bijeenkomst in erfgoedhuis, zaal Lessius, 1 -ste verdiep, O.L.Vrouwstraat 45, Kortrijk (tel 056- 27 74 24) elke vierde dinsdag van de maand van 19.30 u tot 21.30 u, niet tijdens juli en augustus. Indien de vierde dinsdag een feestdag is, dan op de derde dinsdag.

Contact via e-mail piet.glorieux@gmail.com en esperantokortrijk@hotmail.com

LEUVEN – Esperanto 3000

<http://www.esperanto.be/esperanto3000>

De bijeenkomsten hebben plaats in het Cultureel Centrum “Romaanse Poort”, Brusselsestraat 63, 3000 Leuven, vanaf 19.30 u; de lezingen beginnen om 20.00 u

Pri la programo konsultu la retpaĝon bonvolu!

OOSTENDE -La Konko

elke maandag 14u - 16u : Conversatienamiddag : niet op 22 en 29 december.

- woensdag 26 november om 17u : Voordracht Singapore en Maleisië door Yola Steyaert

- zondag 7 december om 12u Zamenhoffeest :

aperitief, koude schotel met vlees en vis, taart, zingen, tombola en gezellig samenzijn

Prijs 20,00 euro inclusief alle dranken. Einde +/- 18u

Inschrijven tot 25 november door betaling op rekening van La Konko meer info : www.lakonko.be of info@lakonko.be of 059 702914

PEER -limburga esperanto-Asocio

Por novembro 2014:

Ĵaŭdon, la 27-an de novembro 2014:

Henri Schutters gvidos kvizon.

Lokalo: Perenbak, Cultuurcentrum, Peer

Ĉiuj esperantistoj estas tutkore bonvenaj!

Komenco: 20h00

Por decembro 2014:

Ĵaŭdon la 11-an de decembro 2014:

Zamenhoffesto en la kafejo "Onder de Toren", Kerkstraat, Peer

Ĉiuj esperantistoj estas tutkore bonvenaj.

Ĉiuj mendas kaj pagas mem kion li deziras.

Komenco: 19h30

TIENEN – La Hirundo

<http://home.tiscali.be/la.hirundo/>

Info: Bert Boon, merelhof 8, 3300 Tienen

Tel en Fax: 016-81 52 46, bert.boon@skynet.be

Pri la programo konsultu la retpaĝon bonvolu!

Esperanto Vlaanderen

Contactadressen in Nederland

<http://www.esperanto-nederland.nl/ned/regionale-groepen.php>

ALKMAAR

Marijke Lathouwers, Kruiswin 1205 NL-1788 LE Den Helder
tel. +31(0)223-64378, esperanto.alkmaar@gmail.com

EINDHOVEN

Jeannette Bosse Veld, Montgomerylaan 361 NL-5612 BH Eindhoven,
tel. +31(0)402 113 344, jeannette.bosse@tiscali.nl

FRIESLAND

Frisa Esperantista Rondo, Wiebren Akkerman, Westerein 14a
NL-8571 GB Harich, tel. +31(0)514 602 272, wiebrenakkerman@hetnet.nl

GRONINGEN & DRENTE

Nelly Kiel-Klunder, G. Sterringastraat 60 NL-9728 VV Groningen,
tel. +31(0)505 251 436, nrkielklunder@hotmail.com

HAARLEM

Corrie Kwantes, Marnixstraat 57 NL-2023 RB Haarlem,
tel. +31(0)235 276 561

HELMOND

Toine Gremmen, Nassaustraat 3 NL-5707 HL Helmond,
tel. +31(0)492 544 472, info@twangremmen.nl

NIJMEGEN

Klubo "Zamenhof", Jan Bemelmans, Zwanenveld 2287
NL-6538 PS Nijmegen, tel. +31(0)243 882 926

ROTTERDAM

Esperantoclub "Merkuio", Atie van Zeist, Park Vossendijk 331
NL-3192 XG Hoogvliet, tel. +31(0)104 161 449

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra EsperantoLigo Frankrijklei, 140,
B-2000 Antwerpen, tel. 03 234 34 00, fax: 03 233 54 33
info@fel.esperanto.be, www.esperanto.be

**Vlaamse Esperanto Jongeren Vereniging / Flandra Esperanto Junulara
Asocio** p/a Frankrijklei 140, B2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00
fleja@esperanto.be

ILEI-Belgio: Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende,
tel.: 0486 36 23 65, marc.cuffez@telenet.be

Esperanto Scoutsvereniging/Skolta EsperantoLigo (SEL)
Stein Hautekees, Rue des Rêches 20, B-5530 Yvoir,
post@sel-belgio.be, www.sel-belgio.be

Association pour l'Esperanto, p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16,
B6001 Charleroi (Marcinelle), tel. + fax: 071 43 14 13
mardelforge@brutele.be

Belga Esperanto Fervojista Asocio (Sporwegesperantisten), Lucien De
Sutter, Stockholmstraat 49 bus 2, 8400 Oostende, tel. 059 50 18 25

Esperanto Nederland, secretaris, p/a Ineke Emmelkamp, Arubastraat 12, 9715
RW Groningen, tel. 050-5718842, sekretario@esperanto-nederland.nl

Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging/Centra Oficejo de UEA
Nieuwe Binnenweg 176, NL3015 BJ Rotterdam,
tel.: 00 31 10 436 10 44, uea@inter.nl.net

Bestuursleden van FEL

Voorzitter: Jo Haazen

ondervoorzitter ; André Staes

secretariaat: Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende,
tel 0486 362365, marc.cuffez@telenet.be

Peningmeester: Bart Demeyere

Bestuurslid: Eddy Van den Bosch

Contactadressen in Vlaanderen

ANTWERPEN

Esperanto-Antwerpen, p/a Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen,
tel. 03 234 34 00, esperanto-antwerpen@esperanto.be
La Verda Stelo: jakvoschram@telenet.be

BRUGGE

Paco kaj justeco, Heidi Goes, Assebroeklaan 2, 8310 Brugge,
tel. (0)50 67 51 78, heidi.goes@gmail.com

BRUSSEL

Françoise Pellegrin, Eiklaan 14, 1640 St-Genesius-Rode,
fransuaz@esperantobruselo.org, +32 2 358 27 28

Laurent Loisse, Tir-aux-Pigeons 95 1150 Bruxelles,
tel. 02 770 11 71, sekretario@esperantobruselo.org

GENT

La Progreso Katja Lödör, Peter Benoîtlaan 117, 9050 Gentbrugge,
tel. 09 230 16 77, gent@esperanto.be

KALMTHOUT

La Erikejo, Mireille Smet-Storms, Dogulaslaan 14,
2950 Kapellen, tel.: 03 666 83 19, mireillesstorms@hotmail.com

KORTRIJK

La Konkordo P. Glorieux, Pastoor Blanckestraat 8 bus 0201,
8610 Kortemark, tel.: 051 62 39 28, piet.glorieux@gmail.com,
Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk,
tel. 056 20 07 96, esperantokortrijk@hotmail.com

LEUVEN

Esperanto 3000 Roger Goris, Rue Ménadastraat 44,
1320 Hamme-Mille, tel. 010 86 01 12, goris.r@skynet.be

LIMBURG

Limburgse Esperantovereniging
H. Schutters, Panhovenstraat 10, 3930 Peer,
tel. 011 63 55 92, henri.schutters@skynet.be

LONDERZEEL

Frederik Vanden Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25,
1840 Londerzeel, tel. 052 30 01 66, comite.jean.pain@skynet.be

OOSTENDE

La Konko Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende,
tel. 0486 36 23 65 (gsm), marc.cuffez@telenet.be

ROESELARE / TIELT ZIE KORTRIJK

TIENEN

La Hirundo <<http://www.lahirundo.be>> Info: Bert Boon,
Merelhof 8, 3300 Tienen, tel. en fax: 016 / 81 52 46, post@lahirundo.be

TURNHOUT

Maria Dom, Tuinbouwstraat 14, 2300 Turnhout,
tel. 014 41 72 92, de.groot-dom@telenet.be